

คำนำ

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ จัดทำรายงานประจำปีขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ผลการดำเนินงานในรอบปี สำหรับปีงบประมาณ 2553 สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์มีกิจกรรมหลักรับผิดชอบผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน ซึ่งมีตัวชี้วัดที่สำคัญของผลผลิตระดับกลุ่มภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตัวชี้วัดของกรมปศุสัตว์ ทั้งนี้ เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตลอดจนเพื่อให้สินค้าปศุสัตว์มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและได้มาตรฐานสากล ซึ่งผลสำเร็จของการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ดังนำเสนอในรายงานประจำปี 2553 ได้มาจากความร่วมมือของบุคลากรทุกส่วนของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ และบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ขอขอบคุณทุกหน่วยงาน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนต่อการดำเนินงานของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ เป็นอย่างดีมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่ารายงานประจำปี 2553 ฉบับนี้จะอำนวยความสะดวกต่อหน่วยงานที่ได้รับและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สารบัญ

หน้า

ภาพรวมองค์กร	
คณะผู้บริหาร.....	
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์.....	
โครงสร้าง.....	
อัตรากำลัง งบประมาณ ปี 2553.....	
การตรวจสอบ กำกับดูแลตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ	
การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์.....	
การควบคุมโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ.....	
การตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปเพื่อการส่งออก	
การควบคุมและกำกับดูแลวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์.....	
การรับรองระบบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	
การรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (GAP).....	
การรับรองระบบ GMP/HACCP โรงงานอาหารสัตว์.....	
การรับรองระบบ GMP/HACCP โรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก.....	
การรับรองระบบคอมพาร์ทเมนต์อุตสาหกรรมสัตว์ปีกไทย	
การสร้างเชื่อมั่นต่อคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	
โครงการเนื้อสัตว์อนามัย ปี 2553.....	
โครงการเนื้อสัตว์ปีกปลอดภัยลดร่องตรุษจีน ปี 2553	
โครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด	
การประกวดโรงฆ่าสัตว์สะอาด	
เชียงใหม่สะอาด.....	
การตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้าง (Residue Monitoring Plan).....	
การตรวจติดตามแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดง.....	
การตรวจประเมินระบบความปลอดภัยด้านอาหารของประเทศคู่ค้า.....	
การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	
การพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์.....	
บทความ	
การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมปริมาณไอโอดีนในอาหารสัตว์	
การศึกษาค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์จากการผลิตสุกรและไก่ในประเทศไทย	
สรุปการอบรมสัมมนา ปีงบประมาณ 2553	
สถิติที่เกี่ยวข้อง	
ภาพกิจกรรม	

คณะผู้บริหาร
สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

นายจิระ เอิ้งตระกูลสุข
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

นายจิระ สรณวัตร
ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการปศุสัตว์
ระหว่างประเทศ

นางสาวเพ็ญภา มัยมพงศ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบและรับรอง
คุณภาพเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์

นายธนบดี รอดสม
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบและรับรอง
คุณภาพอาหารสัตว์อุตสาหกรรม

นางสาวคณิงง ก่อธรรมฤทธิ
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบและรับรอง
คุณภาพวัตถุดิบทรายด้านการปศุสัตว์

นางธนิดา ทรินทรานนท์
ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐาน
ด้านการปศุสัตว์

นางสาวนิรันดร์ตัน ไพระคมะฮก
ผู้อำนวยการส่วนรับรองด้านการปศุสัตว์

นายอติลักษณ์ เสียนบาน
ผู้อำนวยการส่วนควบคุมคุณภาพ
อาหารสัตว์

นายโสภัสชัย ชาวาลกุล
ผู้อำนวยการส่วนตรวจสอบมาตรฐาน
ด้านการปศุสัตว์

นายศศิ เจริญพจน์
ผู้อำนวยการส่วนยาสัตว์และวัตถุดิบทราย

นายอารักษ์ ชัยกุล
ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม
ด้านการปศุสัตว์

นายสมบัติ ศุกประภากร
ผู้อำนวยการส่วนควบคุมโรงฆ่าสัตว์

นายพิศณุ บำรุงพงษ์
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

วิสัยทัศน์

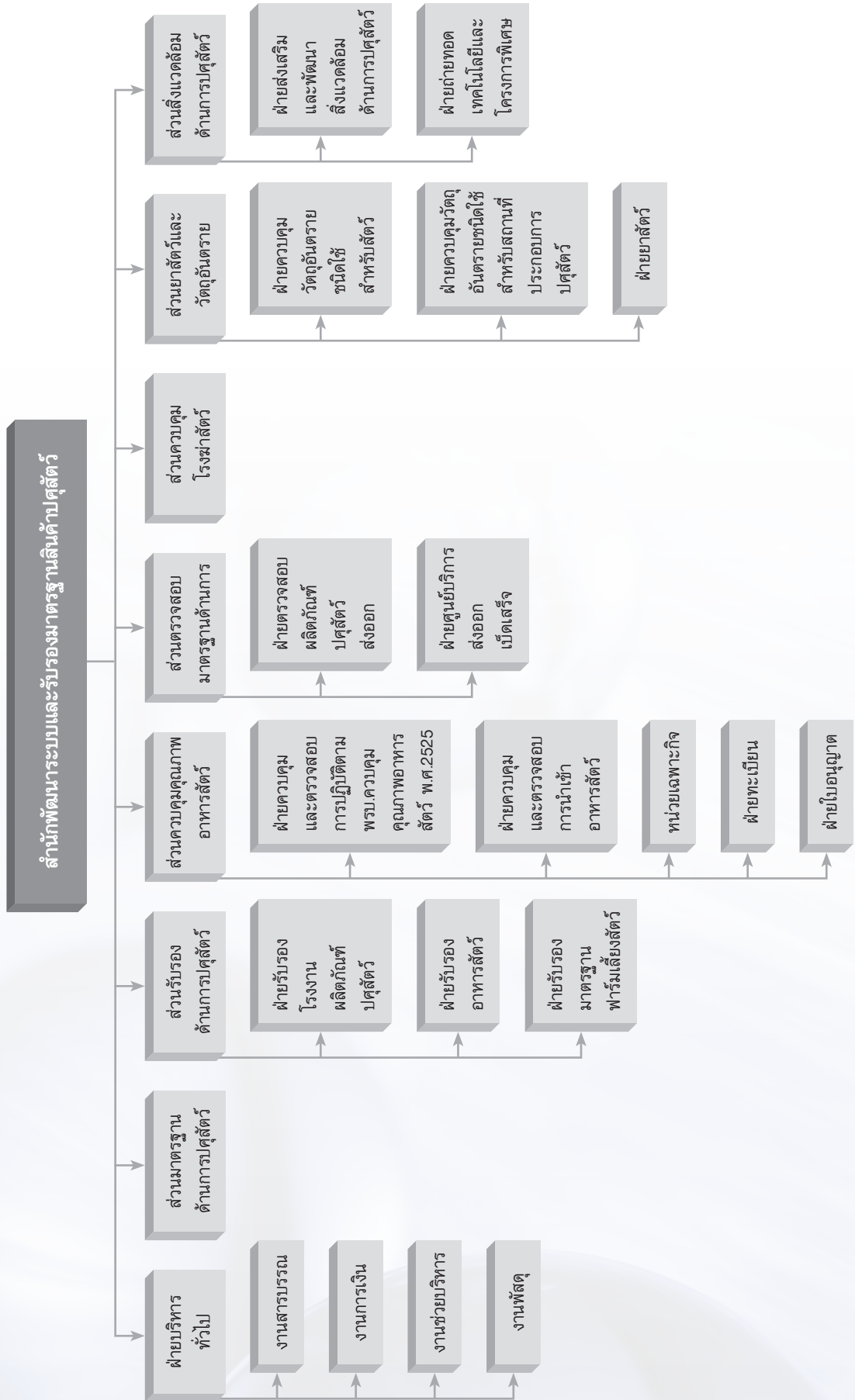
สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์เป็นองค์กรหลักในการพัฒนา ตรวจสอบ รับรอง และควบคุมมาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์ทั้งวงจรการผลิต ให้ได้มาตรฐานสากล และมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

พันธกิจ

- ดำเนินการตามกฎหมายการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ยาสัตว์ วัตถุอันตราย การฆ่าสัตว์และการจำหน่าย เนื้อสัตว์ กฎหมาย ระเบียบ และข้อตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาและกำหนดมาตรฐานการผลิตและสินค้าปศุสัตว์ อาหารสัตว์ ยาสัตว์ วัตถุอันตราย ฟาร์มปศุสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ สิ่งแวดล้อมปศุสัตว์ และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนาระบบการผลิตปศุสัตว์ รับรองตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ระบบประกันคุณภาพ และสิ่งแวดล้อมปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
- ประสานงานประเทศคู่ค้าเกี่ยวกับกฎระเบียบ การนำเข้า ส่งออกสินค้าปศุสัตว์
- วิเคราะห์ความเสี่ยง และระบบเตือนภัยด้านความปลอดภัย และสุขอนามัยสินค้าปศุสัตว์ทั้งระบบ
- ให้คำปรึกษา แนะนำ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

โครงสร้างการบริหารงาน

อัตรากำลัง

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2553

ส่วนกลาง 192 อัตรา

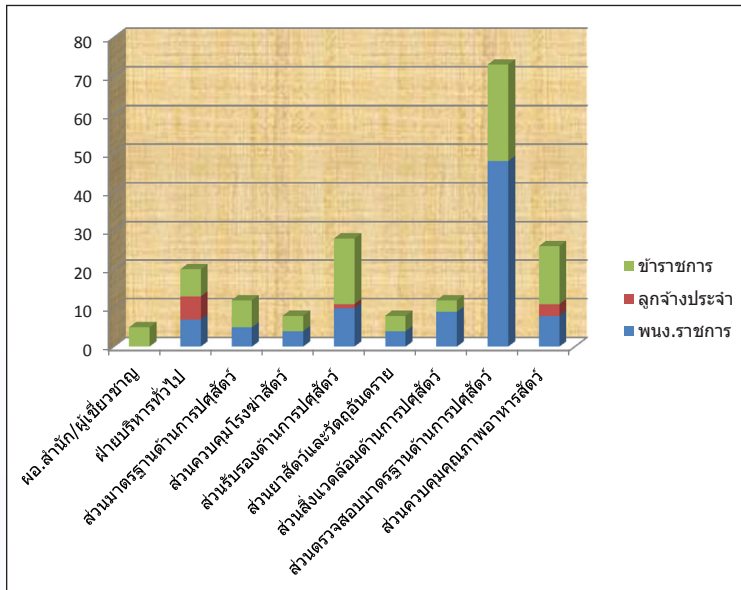
ข้าราชการ 87 อัตรา

ลูกจ้างประจำ 10 อัตรา

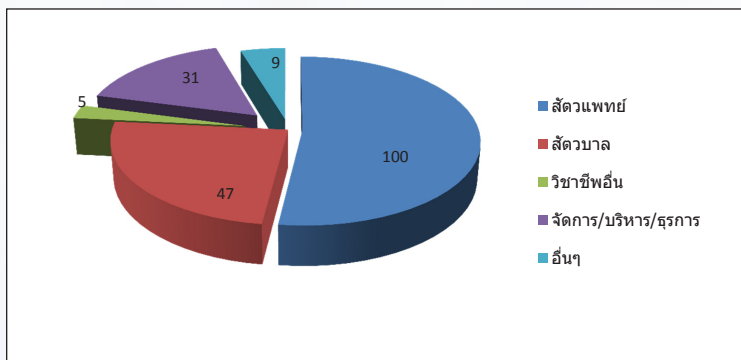
พนักงานราชการ 95 อัตรา

ส่วนภูมิภาค พนักงานราชการ 274 อัตรา

(สสอ. สนง.ปศจ.ศวพ.)

แผนภูมิ อัตรากำลังส่วนกลาง (192 คน) แยกตามส่วน/ฝ่าย

แผนภูมิ อัตรากำลังส่วนกลาง (192 คน) แยกตามสายงาน

งบประมาณ

เพื่อการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2553 รวมทั้งสิ้น 117,337,000 บาท

สพส. ส่วนกลาง 54,451,740 บาท (44.70%)

โอน สสอ.จังหวัด 63,656,460 บาท (54.25%)

โอน สสช. 1,228,800 บาท (1.05%)

การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ มีหน้าที่ในการตรวจสอบ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำแนะนำและรับรองการผลิตสินค้าปศุสัตว์ทั้งวงจรการผลิต ตั้งแต่การผลิตอาหารสัตว์ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์เพื่อการส่งออก และบริโภคนภายในประเทศให้ได้คุณภาพ มาตรฐานปลอดภัยต่อการบริโภค และยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ของไทยให้สามารถผลิตสินค้า ที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพและความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยที่ทำให้ ได้ข้อมูลหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ด้านความปลอดภัยอาหาร ได้ดำเนินการด้านการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ โดยกำกับดูแลให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 รวมถึงข้อตกลงตามมาตรการสุขอนามัยระหว่างประเทศ (Sanitary and Phytosanitary Agreement : SPS) ที่เกี่ยวข้องกับอาหารสัตว์ เพื่อให้ได้อาหารสัตว์ที่ดี มีคุณภาพและมีความปลอดภัย ยกกระดับมาตรฐานสินค้า อาหารสัตว์ให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้อาหารสัตว์และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศ ลดปัญหาผลกระทบจากสารพิษสารตกค้างในกระบวนการผลิตสินค้าอาหารสัตว์ทั้งวงจรการผลิต สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ดำเนินการและประสานงานร่วมกับหน่วยงานส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย และด่านกักกันสัตว์ระหว่างประเทศ ในกิจกรรมหลักในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ดังนี้

1. การออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการดำเนินการของผู้ประกอบการอาหารสัตว์

ประเภท	จำนวน
ใบอนุญาตผลิต	235 ราย
ใบอนุญาตนำเข้า	507 ราย
ใบอนุญาตขาย	15,511 ราย
หนังสือรับรองแจ้งการนำเข้าอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร (นส.4)	13,156 ฉบับ
หนังสือรับรองการส่งออกอาหารสัตว์	4,816 ฉบับ

2. การดำเนินการด้านทะเบียนอาหารสัตว์

ดำเนินการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ ประเภทและชนิดต่างๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ดำเนินการรับจดทะเบียนสูตรอาหารสัตว์ รวม 1,523 สูตร และมีการแก้ไขรายการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์ รวม 1,512 สูตร

3. การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายในการผลิต นำเข้า ขยายอาหารสัตว์ และการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย	จำนวน
สถานที่ผลิตอาหารสัตว์	1,549 ครั้ง
สถานที่ขยายอาหารสัตว์	22,833 ครั้ง
เก็บตัวอย่างจากส่วนภูมิภาค	3,869 ตัวอย่าง
ตรวจสอบและเก็บตัวอย่างนำเข้า	4,159 ตัวอย่าง
แจ้งความดำเนินคดี	53 ราย

4. การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

กิจกรรม	จำนวนราย
อบรมผู้ประกอบการด้านอาหารสัตว์	400
อบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ด้านอาหารสัตว์	70
บริการให้คำปรึกษาด้านวิชาการอาหารสัตว์	2,454

โครงการอบรมชี้แจงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับอาหารสัตว์ให้แก่ผู้ประกอบการอาหารสัตว์
วันที่ 14 มิถุนายน 2553 ณ โรงแรมมารวยการ์เด้น กรุงเทพฯ

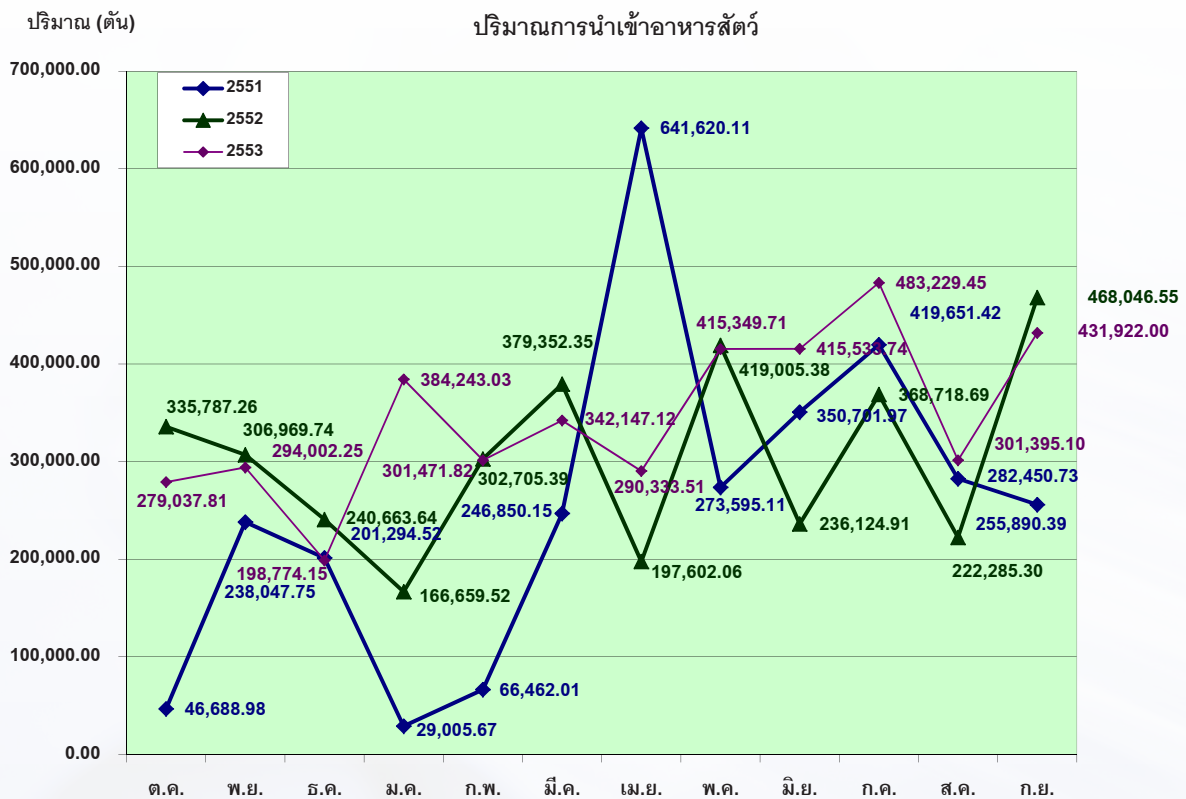
โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการควบคุมการนำเข้าอาหารสัตว์ตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ตามข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)
วันที่ 19-20 กรกฎาคม 2553 ณ โรงแรมทูลย์ส แทเวิร์น กรุงเทพฯ

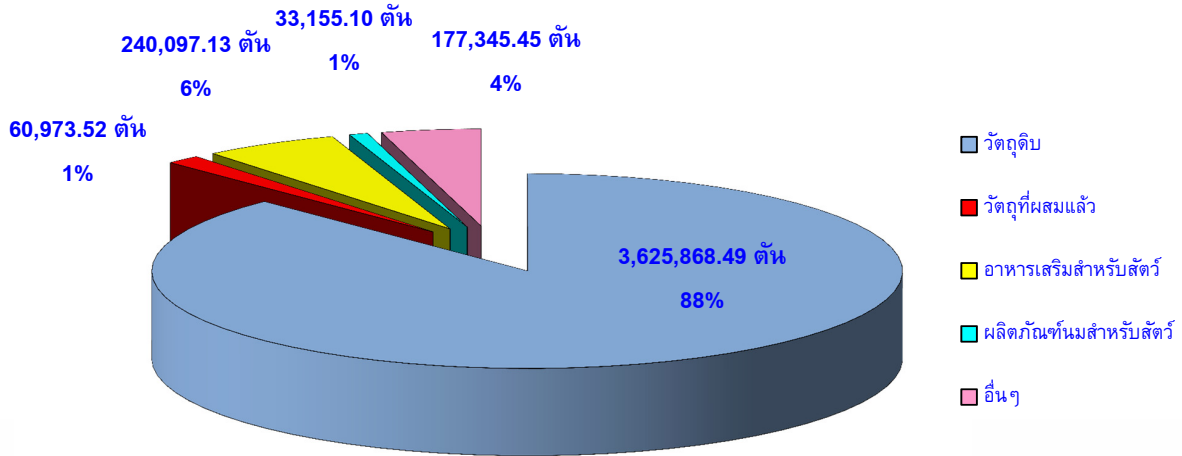
ตาราง ปริมาณการนำเข้าอาหารสัตว์และมูลค่าการนำเข้าอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2551-2553

ปีงบประมาณ	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)
2551	2,573,368.81	41,154.71
2552	2,766,000.02	41,041.61
2553	4,137,439.69	67,694.58

แผนภูมิเปรียบเทียบปริมาณการนำเข้าอาหารสัตว์รายเดือน ปีงบประมาณ 2551-2553

แผนภูมิ สัดส่วนปริมาณการนำเข้าอาหารสัตว์ (ตุลาคม 2552-กันยายน 2553)

ตาราง ปริมาณการส่งออกอาหารสัตว์และมูลค่าการส่งออกอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2551-2553

ปีงบประมาณ	ปริมาณการส่งออก (ตัน)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)
2551	96,991.40	4,542.81
2552	102,771.40	5,125.44
2553	201,038.55	9,165.71

แผนภูมิเปรียบเทียบปริมาณการส่งออกอาหารสัตว์รายเดือน ปีงบประมาณ 2551-2553

การควบคุมโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลโรงฆ่าสัตว์และการฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2535 โดยให้โรงฆ่าสัตว์ควบคุมกระบวนการผลิตเนื้อสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 5 พ.ศ.2539 และได้ดำเนินการเร่งรัดตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรับปรุงโรงฆ่าสัตว์ให้ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์ (ขจส. 2) ภายในปี 2553 โดยสรุปผลการดำเนินงานทั่วประเทศในการปรับปรุงและพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ ณ ปี พ.ศ.2553 ดังนี้

1. โรงฆ่าสัตว์ที่มีใบอนุญาตฯ (ขจส. 2) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,153 แห่ง แบ่งเป็น

โรงฆ่าสุกร	จำนวน 544 แห่ง
โรงฆ่าโค-กระบือ	จำนวน 281 แห่ง
โรงฆ่าสุกร-โค-กระบือ	จำนวน 222 แห่ง
โรงฆ่าสัตว์ปีก	จำนวน 105 แห่ง
โรงฆ่าแพะ-แกะ	จำนวน 1 แห่ง

2. โรงฆ่าสัตว์ที่อยู่ระหว่างขอใบอนุญาตฯ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงพัฒนาโรงฆ่าสัตว์เพื่อให้ได้รับใบอนุญาตฯ (ขจส. 2) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,488 แห่ง แบ่งเป็นโรงฆ่าสุกร จำนวน 491 แห่ง โรงฆ่าโค-กระบือ จำนวน 250 แห่ง โรงฆ่าสุกร-โค-กระบือ จำนวน 60 แห่ง โรงฆ่าสัตว์ปีก จำนวน 682 แห่ง และโรงฆ่าแพะ-แกะ จำนวน 5 แห่ง

ผลการปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ ในปีงบประมาณ 2553

1. การตรวจสอบ/ตรวจประเมิน/ตรวจติดตาม โรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

ตารางที่ 1 การตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศที่มี ขจส.2 โดย สนน.ปศจ. (ตรวจ 2 ครั้ง/โรง/ปี)

สสอ.ที่	เป้าหมาย (โรง)	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
		ผลงาน (ครั้ง)	%	ผลงาน (ครั้ง)	%
1	111	122	109.91	119	107.21
2	118	128	108.47	128	108.47
3	198	222	112.12	233	117.68
4	97	101	104.12	124	127.84
5	114	124	105.26	119	104.39
6	67	67	100.00	73	108.96
7	221	223	100.90	246	111.31
8	36	40	111.11	61	169.44
9	38	37	97.37	38	100.00
รวม	1,000	1,060	106.00	1,141	114.10

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

ตารางที่ 2 การตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศที่มีใบอนุญาตฯ พจส.2 โดย สสอ. (ตรวจ 1 ครั้ง/โรง/ปี)

สสอ. ที่	เป้าหมาย (โรง)	ผลงาน (โรง)	%
1	12	70	583.33
2	12	27	225.00
3	20	28	140.00
4	10	12	120.00
5	10	20	200.00
6	6	6	100.00
7	22	24	109.09
8	4	8	200.00
9	4	4	100.00
รวม	100	199	199.00

ที่มา : สำนักวิทยาศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย

ตารางที่ 3 การตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศโดย สนน.ปศจ.

สสอ. ที่	เป้าหมาย (โรง)	ผลงาน (โรง)	%
1	43	31	72.09
2	13	23	176.92
3	69	84	121.74
4	41	42	102.44
5	13	21	161.54
6	36	18	50.00
7	23	23	100.00
8	16	15	93.75
9	11	7	63.64
รวม	462	264	99.62

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

การตรวจติดตามโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศโดย ส่วนควบคุมโรงฆ่าสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ดำเนินการตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ ปีงบประมาณ 2553 จำนวน 37 ครั้ง จำนวน 63 โรง และตรวจติดตามให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ สสอ.1-9 จำนวน 9 ครั้ง

ตารางที่ 4 ผลวิเคราะห์ยาสัตว์ตกค้าง (MA) ในตัวอย่างเนื้อสัตว์

สสอ.ที่	จำนวนตัวอย่างเนื้อสัตว์ ที่ส่งตรวจ (ตัวอย่าง)	จำนวนตัวอย่างเนื้อสัตว์ที่พบยาสัตว์ตกค้าง	
		ตัวอย่าง	ร้อยละ
1	383	4	1.04
2	490	15	3.06
3	824	10	1.21
4	396	42	10.60
5	456	5	1.09
6	274	0	0
7	910	50	5.49
8	140	1	0.71
9	142	0	0
รวม	4,015	127	3.16

ตารางที่ 5 ผลการตรวจเชื้อจุลินทรีย์โดยรวม (7 ชนิด) ในตัวอย่างเนื้อสัตว์

สสอ.ที่	จำนวนตัวอย่างเนื้อสัตว์ ที่ส่งตรวจ	จำนวนตัวอย่างเนื้อสัตว์ที่พบเชื้อจุลินทรีย์เกินมาตรฐาน	
		ตัวอย่าง	ร้อยละ
1	383	188	49.09
2	490	411	83.88
3	824	470	57.04
4	396	212	53.54
5	456	356	78.07
6	274	196	71.53
7	910	376	41.32
8	140	115	82.14
9	142	108	76.06
รวม	4,015*	2,432	60.57

ตัวอย่างเนื้อสัตว์ที่ทำการตรวจวิเคราะห์ **4,015 ตัวอย่าง** พบเชื้อจุลินทรีย์เกินมาตรฐาน 2,432 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 60.57 ทั้งนี้พบเชื้อจุลินทรีย์ในตัวอย่างเนื้อสัตว์ที่ทำการตรวจวิเคราะห์ ได้แก่ *Coliform* ร้อยละ 37.83 *E.coli* ร้อยละ 41.53 *Enterococcus sp.* ร้อยละ 51.36 *Salmonella spp.* ร้อยละ 69.12 *Staphylococcus aureus* ร้อยละ 28.25 เชื้อแบคทีเรียโดยรวม (TPC) ร้อยละ 61.02 และ Yeast & Mold ร้อยละ 8.34 ตามลำดับ

2. การอบรมความรู้ และแนวทางการปฏิบัติการแก่ผู้เกี่ยวข้อง

การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง หลักการปฏิบัติที่ดีในโรงงานสัตว์ Good Manufacturing Practice: GMP สำหรับผู้ประกอบการโรงงานสัตว์ จำนวน 211 คน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงโรงงานสัตว์ และเพื่อให้ผู้ประกอบการโรงงานสัตว์ที่ได้รับการฝึกอบรมมีความรู้ และสามารถถ่ายทอดความรู้รวมทั้ง นำความรู้ที่ได้รับไปแนะนำให้พนักงานโรงงานสัตว์ และดำเนินการปรับปรุงโรงงานสัตว์ให้ได้มาตรฐานรวมทั้งผลิตเนื้อสัตว์ที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 27-30 เมษายน 2553 ณ โรงแรมธาริน จังหวัดเชียงใหม่

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 1-4 มิถุนายน 2553 ณ โรงแรมเดอะรอยัล พาราไดซ์ โฮเต็ล จังหวัดภูเก็ต

การตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปเพื่อการส่งออก

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ มีภารกิจในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก การออกใบรับรองสุขอนามัยสำหรับสินค้าปศุสัตว์ส่งออก (Health Certificate) และการพัฒนาระบบการผลิตเนื้อสัตว์เพื่อการส่งออกให้ได้มาตรฐาน จัดทำรายละเอียดข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ของไทยให้ทันสมัยและเป็นสากล ตลอดจนศึกษาวิจัยเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ของไทย โดยการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตในโรงฆ่าสัตว์ และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มาจากสัตว์เพื่อการส่งออก จำนวน 160 โรงงาน ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ประจำโรงงานไปปฏิบัติงานในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกของผู้ประกอบการให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของกรมปศุสัตว์และประเทศคู่ค้า

การดำเนินการในปีงบประมาณ 2553

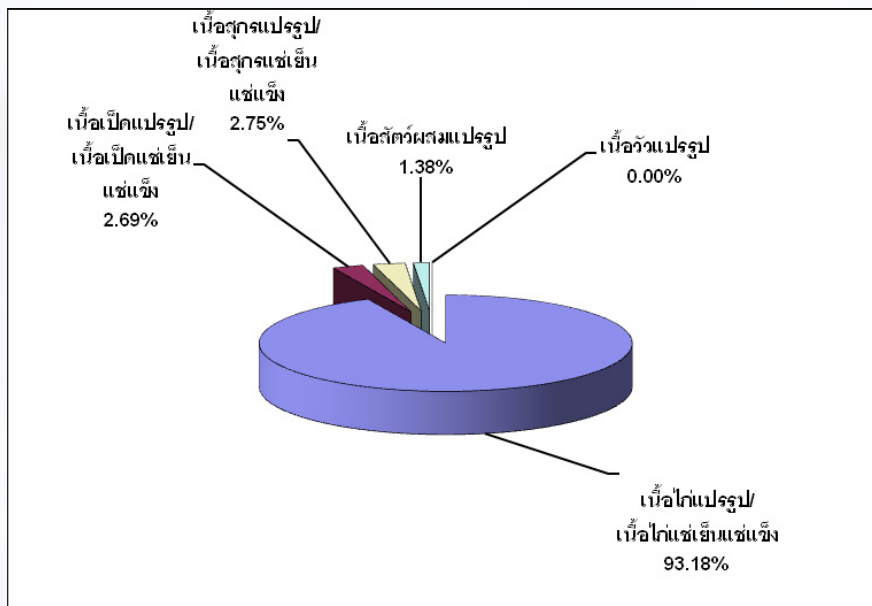
1. การส่งเสริมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ (มกราคม-ธันวาคม 2553)

1.1 ปริมาณการออกหนังสือรับรองสุขอนามัยเนื้อสัตว์ (Health Certificate) จำนวน 40,644 ฉบับ

1.2 ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์ จำนวน 466,903 เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่า 60,319

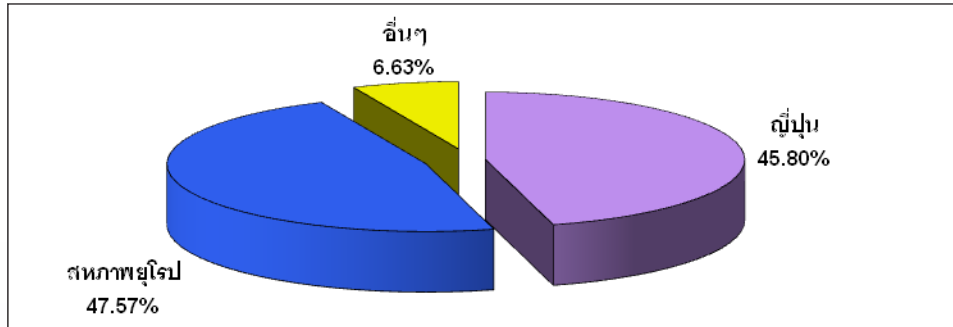
ล้านบาท

ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์ดังกล่าว มีสัดส่วนแยกตามชนิดสินค้า คือ สินค้าเนื้อไก่แปรรูป/เนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง 93.18% เนื้อเบ็ดแปรรูป/เนื้อเบ็ดแช่เย็น/แช่แข็ง 2.69% เนื้อสุกรแปรรูป/เนื้อสุกรแช่เย็น/แช่แข็ง 2.75% เนื้อสัตว์ผสมแปรรูป 1.38% และเนื้อวัวแปรรูป 0.00% ดังแสดงตามแผนภูมิ

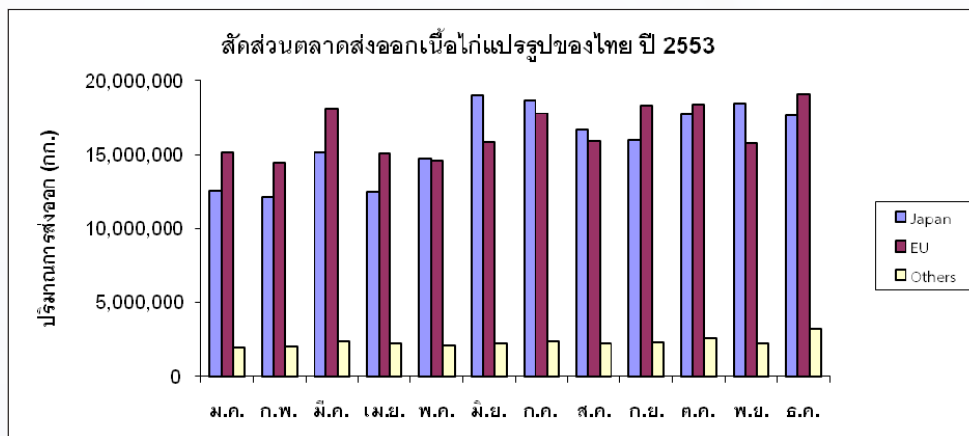
แผนภูมิ สัดส่วนปริมาณการส่งออกตามชนิดเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ปี 2553

ชนิดสินค้าปศุสัตว์ที่มีปริมาณการส่งออกมากที่สุด คือ เนื้อไก่แปรรูปปรุงสุก มีปริมาณการส่งออก 417,950 เมตริกตัน โดยมีประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญหลักได้แก่ ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป โดยมีสัดส่วนปริมาณการส่งออกดังนี้ คือ สหภาพยุโรป 47.57% ญี่ปุ่น 45.80% และประเทศอื่นๆ (สิงคโปร์ แคนาดา เกาหลีใต้ ฮังการี) 6.63% ดังแสดงตามแผนภูมิ

แผนภูมิ สัดส่วนการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปจำแนกตามประเทศ ปี 2553

ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปปรุงสุกรายเดือน ปี 2553 แยกรายประเทศ ดังแสดงตามแผนภูมิ

แผนภูมิ ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปรายเดือน ปี 2553 จำแนกตามประเทศ

2. การพัฒนาบุคลากร

การจัดฝึกอบรมหลักสูตร พนักงานตรวจเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ในโรงงาน ระหว่างวันที่ 18-20 พฤษภาคม 2553 จำนวน 80 คน ณ โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร โดยผู้เข้าอบรมเป็นพนักงานตรวจเนื้อที่ปฏิบัติงานในโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

การควบคุมและกำกับดูแลวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์ มีหน้าที่รับผิดชอบวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบตราย พ.ศ.2535 จากมติคณะกรรมการวัตถุดิบตรายในการประชุม ครั้งที่ 19-5/2546 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2546 โดยส่วน ยาลัตว์และวัตถุดิบตราย สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุม และกำกับดูแลวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์พระราชบัญญัติวัตถุดิบตราย พ.ศ.2535 ดังกล่าว ซึ่งมีนิยามคำว่า “วัตถุดิบตราย” ครอบคลุมดังต่อไปนี้

1. วัตถุระเบิดได้
2. วัตถุไวไฟ
3. วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์
4. วัตถุมีพิษ
5. วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
6. วัตถุแก๊มมันตรังสี
7. วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
8. วัตถุกัดกร่อน
9. วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
10. วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นครีมีกันท์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม

วัตถุดิบตรายที่ใช้ในด้านการปศุสัตว์มีมากมายหลายชนิด ที่ผู้ประกอบการสามารถเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน แต่การใช้วัตถุดิบตรายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความปลอดภัยนั้น จะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ วัตถุดิบทรายนั้นต้องมีประสิทธิภาพ สามารถออกฤทธิ์ในการทำความสะอาด ฆ่าเชื้อ กำจัดแมลงและสัตว์รบกวน กำจัดปรสิตภายนอกได้จริงตามที่กล่าวอ้างหรือระบุในฉลาก นอกจากนี้วัตถุดิบตราย ต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ ไม่ตกค้างในสิ่งแวดล้อม และไม่ตกค้างหรือปนเปื้อนบนพื้นผิวภาชนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ โดยได้มีการจัดแบ่งชนิดของวัตถุดิบตราย ดังนี้

1. วัตถุดิบตรายชนิดที่ 1 ได้แก่ วัตถุดิบตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
2. วัตถุดิบตรายชนิดที่ 2 ได้แก่ วัตถุดิบตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
3. วัตถุดิบตรายชนิดที่ 3 ได้แก่ วัตถุดิบตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องได้รับใบอนุญาต
4. วัตถุดิบตรายชนิดที่ 4 ได้แก่ วัตถุดิบตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง (ปัจจุบันกรมปศุสัตว์ยังมีได้ประกาศรายชื่อวัตถุดิบตรายชนิดที่ 4)

รายละเอียดการควบคุมและกำกับดูแลวัตถุดิบตรายแต่ละชนิดตามตาราง

	วัตถุดิบตราย ชนิดที่ 1	วัตถุดิบตราย ชนิดที่ 2	วัตถุดิบตราย ชนิดที่ 3
ขึ้นทะเบียนวัตถุดิบตราย	-	✓	✓
ใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุดิบตราย	-	-	✓
แจ้งการดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุดิบตราย	-	✓	-
แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุดิบตราย	✓	-	-

ขอบเขตการควบคุมและกำกับดูแลวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์

การควบคุมและกำกับดูแลวัตถุดิบตรายที่ใช้ในด้านการปศุสัตว์ดำเนินการเฉพาะวัตถุดิบตรายที่ใช้ในสถานประกอบการ ดังนี้

1. โรงฆ่าสัตว์
2. โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์
3. โรงงานผลิตอาหารสัตว์
4. ฟาร์มเลี้ยงสัตว์

โดยแบ่งประเภทของวัตถุดิบตรายตามวัตถุประสงค์การใช้งาน เป็น 5 ประเภท

1. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด
2. ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ
3. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ
4. สารเคมีกำจัดแมลงและสัตว์รบกวน
5. สารเคมีกำจัดปรสิตภายนอกตัวสัตว์

ทั้งนี้ผลจากการควบคุมและกำกับดูแลของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ได้แก่

1. ผู้ประกอบการด้านการปศุสัตว์ ได้ใช้วัตถุดิบตรายที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบตราย พ.ศ.2535
2. วัตถุดิบตรายที่ใช้ในด้านการปศุสัตว์ มีประสิทธิภาพและปลอดภัย สามารถออกฤทธิ์ได้อย่างแท้จริงตามที่กล่าวอ้างหรือระบุในฉลาก อีกทั้งไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ ไม่ตกค้างในสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนไปสู่สินค้าเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์
3. ป้องกันการจำหน่ายวัตถุดิบตรายปลอมหรือวัตถุดิบตรายผิดมาตรฐาน
4. ผู้ประกอบการด้านการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์ สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบตราย พ.ศ.2535
5. เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์มีความปลอดภัยและไม่มีการปนเปื้อนจากสารเคมีหรือวัตถุดิบตราย
6. สินค้าเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ส่งออกจากประเทศไทยได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้าและตลาดโลก

7. มีศูนย์กลางข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 การเลือกใช้วัตถุอันตราย วิธีใช้วัตถุอันตราย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ และบุคคลทั่วไป

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.2553

1. ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย ด้านการปศุสัตว์ จำนวน 26 ครั้ง ซึ่งรับขึ้นทะเบียนและออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย ดังนี้

ประเภทของวัตถุอันตราย	ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย (ฉบับ)
ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด	44
ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ	27
ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อและทำความสะอาด	15
สารกำจัดแมลงและสัตว์รบกวน	53
สารกำจัดปรสิตภายนอกตัวสัตว์	4
สารกำจัดหนู	4
รวม	147

2. ตรวจสอบโรงงานผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครองวัตถุอันตราย จำนวน 24 ครั้ง
3. ออกใบอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครองวัตถุอันตราย ดังนี้

ประเภทของวัตถุอันตราย	ประเภทใบอนุญาต							
	ใบอนุญาตผลิต	ใบอนุญาตผลิต (ต่ออายุ)	ใบอนุญาตผลิต (ตัวอย่าง)	ใบอนุญาตนำเข้า	ใบอนุญาตนำเข้า (ต่ออายุ)	ใบอนุญาตนำเข้า (ตัวอย่าง)	ใบอนุญาตส่งออก	ใบอนุญาตส่งออก (ต่ออายุ)
ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด	38	20	5	1	1	-	-	-
ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ	20	29	9	7	9	12	2	3
ผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อและทำความสะอาด	18	47	19	3	5	-	1	-
สารกำจัดแมลงและสัตว์รบกวน	10	8	2	5	7	14	4	-
สารกำจัดปรสิตภายนอกตัวสัตว์	1	-	-	1	4	-	-	1
สารกำจัดหนู	-	-	-	2	-	3	-	-
รวม	87	104	35	19	26	29	7	4

4. รับแจ้งดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ดังนี้

- ใบบแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 1	9 ฉบับ
- ใบบแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 1 (ต่ออายุ)	47 ฉบับ
- ใบบรับแจ้งการดำเนินการผลิตวัตถุอันตรายชนิดที่ 2	27 ฉบับ
- ใบบรับแจ้งการดำเนินการนำเข้าวัตถุอันตรายชนิดที่ 2	10 ฉบับ
- ใบบรับแจ้งการดำเนินการส่งออกวัตถุอันตรายชนิดที่ 2	2 ฉบับ

5. ประชุมคณะกรรมการพิจารณาชนิดสารเคมีที่อนุญาตให้ใช้ในโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ เพื่อการส่งออก จำนวน 2 ครั้ง และให้การอนุญาตสารเคมีเพื่อใช้ในโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ 59 คำขอ

6. ประชุมคณะกรรมการมาตรฐานวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ จำนวน 4 ครั้ง

6.1 พิจารณาร่างประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การกำหนดรายการข้อมูลเอกสารและหลักฐานเพื่อการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย พ.ศ.

6.2 พิจารณาร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ที่กรมปศุสัตว์รับผิดชอบ พ.ศ.

6.3 พิจารณาร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ที่กรมปศุสัตว์รับผิดชอบ พ.ศ.

6.4 พิจารณาทบทวนมติการอนุญาตให้ใช้ Chlorine dioxide เป็นวัตถุอันตรายในความรับผิดชอบของกรมปศุสัตว์

7. จัดทำประกาศกรมปศุสัตว์ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปีงบประมาณ 2553

7.1 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การแจ้ง การออกใบบรับแจ้ง การขอต่ออายุและการต่ออายุใบบรับแจ้งการดำเนินการวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ที่กรมปศุสัตว์รับผิดชอบ พ.ศ.2552 ประกาศเมื่อ 23 ธันวาคม 2552

7.2 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การกำหนดรายการข้อมูล เอกสารและหลักฐานเพื่อการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย พ.ศ.2553 ประกาศเมื่อ 17 มีนาคม 2553

8. โครงการอบรมผู้ประกอบการ ปีงบประมาณ 2553

โครงการชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 ในส่วนที่กรมปศุสัตว์รับผิดชอบ แก่ผู้ประกอบการ 125 คน เมื่อ 14 พฤษภาคม 2553 ณ โรงแรม มารวยการ์เด็น กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์

การรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (Good Agricultural Practice, GAP)

ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านความปลอดภัยของอาหาร เพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคภายในประเทศได้บริโภคอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย ปราศจากสารตกค้างและการปนเปื้อนจากเชื้อโรคต่างๆ โดยให้มีการกำกับดูแลและควบคุมการผลิตของผลิตภัณฑ์อาหารทุกขั้นตอน ตั้งแต่ฟาร์มเลี้ยงสัตว์จนถึงผู้บริโภค การดำเนินงานด้านมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ จำนวน 15 ชนิดสัตว์ ได้แก่

1. มาตรฐานฟาร์มโคนมและการผลิตน้ำนมดิบ	9. มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ
2. มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสุกร	10. มาตรฐานฟาร์มเป็ดไข่
3. มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อ	11. มาตรฐานศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ
4. มาตรฐานฟาร์มไก่ไข่	12. มาตรฐานฟาร์มนกกระทา
5. มาตรฐานฟาร์มไก่พันธุ์	13. มาตรฐานฟาร์มแพะเนื้อ
6. มาตรฐานสถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	14. มาตรฐานฟาร์มแกะเนื้อ
7. มาตรฐานฟาร์มเบ็ดพันธุ์และเบ็ดเนื้อ	15. มาตรฐานฟาร์มนกเขาชวาเสี่ยง
8. มาตรฐานฟาร์มผึ้ง	

ในการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม ได้ดำเนินการรับรองแก่ผู้ประกอบการที่มีความสมัครใจขอรับการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน กรมปศุสัตว์ได้ประกาศระเบียบกรมปศุสัตว์ขึ้นใหม่ คือ “ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ พ.ศ.2551” ซึ่งเนื้อหาเป็นไปตามหลักวิชาการและสอดคล้องบางส่วนกับระบบการรับรองตามมาตรฐานสากล ISO/IEC Guide 65 : 1996 (มอก.5065-2546) ตลอดจนเป็นการพัฒนาเพื่อการยอมรับในความสามารถ สร้างความน่าเชื่อถือในการเป็นหน่วยรับรองของกรมปศุสัตว์ ได้แก่

1. คณะกรรมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์และผู้ตัดสินการรับรอง จะเป็นบุคคลคนละกลุ่มกับคณะผู้ตรวจรับรอง และต้องเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการรับรอง
 - คณะผู้ตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้ตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์ม
 - คณะกรรมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้พิจารณาตัดสินการรับรองครั้งแรก การพักใช้การเพิกถอน และการต่ออายุการรับรองจากผลการตรวจประเมินและหลักฐานของคณะผู้ตรวจรับรอง
 - ผู้ตัดสินการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์เป็นผู้พิจารณาการคงไว้ และการยกเลิกการรับรองจากผลการตรวจประเมิน และหลักฐานของคณะผู้ตรวจรับรอง
2. หลักเกณฑ์การให้คะแนนการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์ม จากเดิมใช้ระบบการให้คะแนน โดยให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อเป็นเกณฑ์ในการให้การรับรอง ได้ปรับเป็นใช้ระบบตรวจตามข้อกำหนด หากพบว่าหัวข้อใดไม่เป็นไปตามกำหนด ฟาร์มจะต้องดำเนินการแก้ไขจนแล้วเสร็จ หรือมีแนวทางการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพจนเป็นที่ยอมรับของคณะผู้ตรวจรับรอง
3. ใบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์จากเดิมมีอายุ 2 ปี ปรับเป็น 3 ปี

ผลการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2553

จำนวนฟาร์มโคนม สุกร ไก่เนื้อ ไก่พันธุ์ สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก ไก่ไข่ เบ็ดเนื้อ เบ็ดพันธุ์ โคเนื้อ ฟัง เบ็ดไข่ นกกระทา แพะเนื้อ แกะเนื้อ นกเขาชวาเสียง และศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ ที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม ในปีงบประมาณ 2553 จำแนกตามชนิดสัตว์ ดังนี้

ชนิดสัตว์	จำนวนฟาร์ม (ฟาร์ม)	
	ในปีงบประมาณ 2553	ทั้งหมด
โคนม	687	6,419
สุกร	374	3,593
ไก่เนื้อ	526	7,253
ไก่พันธุ์	19	164
สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	4	69
ไก่ไข่	91	2,246
เบ็ดเนื้อ	61	1,263
เบ็ดพันธุ์	1	26
โคเนื้อ	31	474
ฟัง	32	332
เบ็ดไข่	4	78
นกกระทา	4	5
แพะเนื้อ	37	85
แกะเนื้อ	0	1
นกเขาชวาเสียง	0	0
ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ	16	21
รวม	1,887	xxxx

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ทุกจังหวัด

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาฟาร์มเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐาน จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มและสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในมาตรฐานฟาร์มและสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและปรับปรุงฟาร์ม เพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มตามที่กรมปศุสัตว์ กำหนด และประโยชน์ที่ได้รับจากการที่ฟาร์มได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม

การอบรมสัมมนาบุคคลภายนอกโครงการฝึกอบรมหลักสูตรสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ในปีงบประมาณ 2553 มีรายละเอียดดังนี้

หลักสูตร	จำนวน (คน)
1. สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาแพะเนื้อ แกะเนื้อ และโคเนื้อ	72
2. สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาโคนม	48
3. สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาสุกร	83
4. สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาสัตว์ปีก	90
รวม	293

ที่มา : ฝ่ายรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ส่วนรับรองด้านการปศุสัตว์
ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

การอบรมสัมมนาบุคลากรภายนอกโครงการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสัตว์
ในปีงบประมาณ 2551 จำแนกตามพื้นที่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย ดังนี้

สสอ.	จำนวนผู้ประกอบการที่ผ่านการฝึกอบรม
1	923
2	1,304
3	612
4	1,097
5	844
6	2,091
7	1,716
8	259
9	200
รวม	9,046

ที่มา : สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1-9

การรับรองระบบ GMP/HACCP โรงงานอาหารสัตว์

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานโรงงานอาหารสัตว์ โดยมีการตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจรับรองและตรวจติดตามระบบความปลอดภัยของโรงงานอาหารสัตว์ตามมาตรฐานสากลระบบ GMP และ HACCP ซึ่งปัจจุบันมีโรงงานอาหารสัตว์ที่ได้รับการรับรองระบบ GMP จำนวน 161 โรงงาน และได้รับการรับรอง HACCP จำนวน 96 โรงงาน

การตรวจรับรองระบบ GMP/HACCP โรงงานอาหารสัตว์ประจำปีงบประมาณ 2553

กิจกรรม	ระบบ		รวม (จำนวนโรง)
	GMP (จำนวนโรง)	HACCP (จำนวนโรง)	
ตรวจประเมินรายใหม่	23	49	72
ตรวจติดตาม	117	37	154
ตรวจต่ออายุ	21	10	31

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตร GMP และ HACCP ขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ประกอบการอาหารสัตว์ และผู้เกี่ยวข้องในปีงบประมาณ 2553 จำนวน 5 รุ่น รวม 250 คน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบ GMP และ HACCP และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การรับรองระบบ GMP/HACCP โรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาตรวจสอบรับรองและควบคุมมาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์สินค้าปศุสัตว์ มีความปลอดภัย โดยกำกับดูแลการผลิตสินค้าปศุสัตว์ทุกขั้นตอนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความปลอดภัยด้านอาหารตามมาตรฐานสากล ให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ให้เกิดความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มศักยภาพสินค้าปศุสัตว์ทั้งตลาดภายในประเทศ ตลาดภูมิภาค และการเปิดตลาดสินค้าปศุสัตว์สู่ตลาดโลกให้มากขึ้น เพื่อให้การส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ของประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในแต่ละปี

การดำเนินการตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ และโรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก ได้ให้การรับรองสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติในการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice: GMP) และตามมาตรฐานการวิเคราะห์อันตรายและจุดควบคุมวิกฤต (Hazard Analysis and Critical Control Point: HACCP) ในโรงฆ่าสัตว์ โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ และโรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

จำนวนโรงฆ่าสัตว์ โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ และโรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก ได้รับการรับรองสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติในการผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice: GMP) ณ ปีงบประมาณ 2553 มีทั้งหมด 149 โรงงาน ดังนี้

โรงเชือดไก่และชำแหละเนื้อไก่	9 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ปีก	38 โรงงาน
โรงเชือดเป็ดและชำแหละเนื้อเป็ด	2 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	3 โรงงาน
โรงเชือดชำแหละและแปรรูปเนื้อไก่	13 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อโค สุกร และสัตว์ปีก	28 โรงงาน
โรงเชือดชำแหละและแปรรูปเนื้อเป็ด	1 โรงงาน	โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ปีก	5 โรงงาน
โรงงานเชือดและชำแหละสุกร	8 โรงงาน	โรงงานตัดแต่งเนื้อสุกร	1 โรงงาน
โรงเชือดและชำแหละโค-กระบือ	2 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่นๆ	39 โรงงาน

การรับรองโรงฆ่าสัตว์ โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ และโรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เพื่อการส่งออกตามมาตรฐานการวิเคราะห์อันตรายและจุดควบคุมวิกฤต (Hazard Analysis and Critical Control Point, HACCP) รวมจำนวนทั้งหมด 111 โรงงาน ดังนี้

โรงเชือดไก่และชำแหละเนื้อไก่	10 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	2 โรงงาน
โรงเชือดเป็ดและชำแหละเนื้อเป็ด	2 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อโค สุกร และสัตว์ปีก	28 โรงงาน
โรงเชือดชำแหละและแปรรูปเนื้อไก่	13 โรงงาน	โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ปีก	2 โรงงาน
โรงเชือดชำแหละและแปรรูปเนื้อเป็ด	1 โรงงาน	โรงงานตัดแต่งเนื้อสุกร	1 โรงงาน
โรงงานเชือดและชำแหละสุกร	7 โรงงาน	โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่นๆ	11 โรงงาน
โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ปีก	34 โรงงาน		

มีการดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานโรงงานที่ได้รับการรับรอง เพื่อต่ออายุการรับรองมาตรฐานทุก 3 ปี และการตรวจติดตามมาตรฐานโรงงานทุกปี โรงงานที่กรมปศุสัตว์ให้การรับรองทุกโรงจะมีการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานปศุสัตว์และประเทศผู้นำเข้า รวมถึงข้อตกลงตามมาตรการสุขอนามัยระหว่างประเทศ (Sanitary and Phytosanitary Agreement : SPS)

ปีงบประมาณ 2553 สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ได้ดำเนินการ

การรับรองระบบ GMP โรงงานใหม่

โรงฆ่าและชำแหละเนื้อสัตว์ปีก	1 โรงงาน
โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ปีก	2 โรงงาน
โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ปีกใหม่	2 โรงงาน
โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อ สุกร และสัตว์ปีก	1 โรงงาน
โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์อื่นๆ	1 โรงงาน

การตรวจต่ออายุระบบ GMP

โรงฆ่าสัตว์	9 โรงงาน
โรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	21 โรงงาน

การตรวจติดตามประจำปี/ขยายการรับรอง/ติดตามการแก้ไขข้อบกพร่องระบบ GMP

โรงฆ่าสัตว์	34 โรงงาน
โรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	149 โรงงาน

การรับรองระบบ HACCP โรงงานใหม่

โรงฆ่าสัตว์	2 โรงงาน
โรงงานตัดแต่งเนื้อสัตว์ปีก	1 โรงงาน
โรงงานผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	3 โรงงาน

การตรวจติดตามการรับรองระบบ HACCP

โรงฆ่าสัตว์	33 โรงงาน
โรงงานผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	72 โรงงาน

การตรวจต่ออายุการรับรองระบบ HACCP

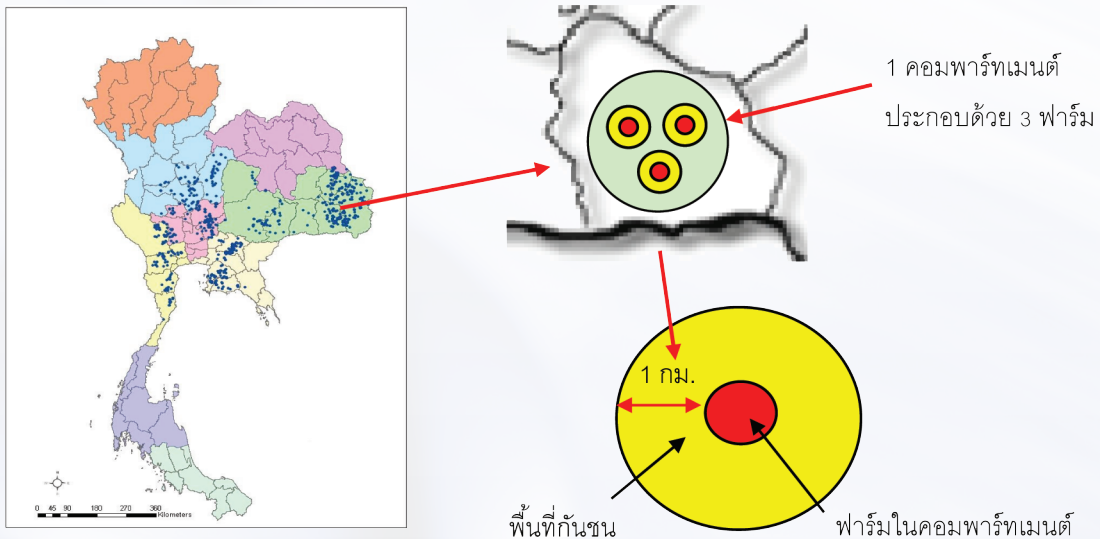
โรงฆ่าสัตว์	11 โรงงาน
โรงงานผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	33 โรงงาน

การรับรองระบบคอมพาร์ตเมนต์อุตสาหกรรมสัตว์ปีกไทย (Compartmentalisation in Poultry Industry in Thailand)

จากการที่ประเทศไทยเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกเมื่อปี 2547 ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าเนื้อสัตว์ปีกของไทย กรมปศุสัตว์จึงได้นำหลักการการจัดทำคอมพาร์ตเมนต์ขององค์การสุขภาพสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) มาใช้ โดยหลักการของคอมพาร์ตเมนต์ คือ การแยกสัตว์ที่ทราบสถานภาพสุขภาพสัตว์ออกจากสัตว์ที่ไม่ทราบสถานภาพสุขภาพสัตว์ที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยใช้ระบบการจัดการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพร่วมกับหลักการจัดการฟาร์ม รวมทั้งมีระบบการเฝ้าระวังโรคอย่างเข้มแข็ง

เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 กรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง ระบบคอมพาร์ตเมนต์ในอุตสาหกรรมสัตว์ปีกไทย พ.ศ.2549 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาฟาร์มมาตรฐาน สัตว์ปีกให้มีความปลอดภัยทางชีวภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน และรักษาสถานภาพปลอดโรคไข้หวัดนกในฟาร์มสัตว์ปีกที่เลี้ยงในเชิงธุรกิจ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าและการคุ้มครองผู้บริโภค ทำให้ประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของสินค้าเนื้อสัตว์ปีกจากไทย และเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าปศุสัตว์ไทยในตลาดโลก

การจัดทำคอมพาร์ตเมนต์ของฟาร์มสัตว์ปีกปลอดโรคไข้หวัดนก ประกอบด้วยฟาร์มมาตรฐาน หรือกลุ่มฟาร์มมาตรฐาน ที่มีระบบการจัดการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) อย่างเข้มงวด มีพื้นที่กันชนรอบฟาร์มรัศมี 1 กิโลเมตร และมีการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกทั้งในฟาร์มและพื้นที่กันชนรอบฟาร์ม

รูปพิกัดของฟาร์มในระบบคอมพาร์ตเมนต์

การดำเนินการเพื่อขอรับการรับรองระบบคอมพาร์ทเมนต์ปลอดโรคใช้หวัดนก ประกอบด้วย

1. ผู้ประกอบการฟาร์มสัตว์ปีก (ไก่เนื้อและเป็ดเนื้อ) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มจากกรมปศุสัตว์แล้ว ยื่นหนังสือขอสมัครเข้าร่วมระบบคอมพาร์ทเมนต์ พร้อมยื่นคู่มือเกี่ยวกับการดำเนินการระบบคอมพาร์ทเมนต์ของผู้ประกอบการ ให้กรมปศุสัตว์พิจารณา
2. เมื่อกรมปศุสัตว์เห็นชอบคู่มือฯ แล้ว จะส่งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ไปตรวจสอบฟาร์มว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามคู่มือฯ หรือไม่
3. เมื่อตรวจสอบว่าฟาร์มมีการดำเนินการตามคู่มือฯ แล้ว จะมีการเก็บตัวอย่างเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกทุกรอบการผลิตในฟาร์มเป็นเวลา 12 เดือน และเก็บตัวอย่างในพื้นที่กันชนรอบฟาร์มรัศมี 1 กิโลเมตร ทุก ๆ 3 เดือน
4. เมื่อผลการตรวจสอบพบว่าสัตว์ปีกภายในฟาร์มและพื้นที่กันชนรอบฟาร์มปลอดจากโรคใช้หวัดนก กรมปศุสัตว์จะให้การรับรองเป็นคอมพาร์ทเมนต์ปลอดโรคใช้หวัดนก และให้ใบรับรองฯ มีอายุ 2 ปี
5. ภายหลังจากรับรอง จะมีการเก็บตัวอย่างเพื่อเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกต่อไปทุกรุ่นวันรุ่นการผลิตในฟาร์ม และเก็บตัวอย่างในพื้นที่กันชนปีละ 4 ครั้ง รวมทั้งมีการตรวจติดตามระบบการจัดการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ของฟาร์มอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้กำหนดวิธีการเก็บตัวอย่างเพื่อเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกในระบบคอมพาร์ทเมนต์ ซึ่งจะดำเนินการเก็บตัวอย่าง Cloacal swab เพื่อตรวจหาเชื้อไวรัสใช้หวัดนก และเก็บตัวอย่างเลือด เพื่อตรวจหาภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสใช้หวัดนก ซึ่งวิธีการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้ดำเนินการตามวิธีการที่ OIE กำหนด

รูปใบรับรองระบบคอมพาร์ทเมนต์ในอุตสาหกรรมสัตว์ปีกไทย

ความก้าวหน้าของการรับรองคอมพาร์ทเมนต์

หลังจากที่ประเทศไทย ได้ดำเนินการจัดทำฟาร์มสัตว์ปีกปลอดโรคไข้หวัดนกภายใต้ระบบคอมพาร์ทเมนต์ ยังไม่มีรายงานการเกิดโรคไข้หวัดนกในฟาร์มสัตว์ปีกและฟาร์มในพื้นที่กั้นชน และองค์การสุขภาพสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ได้เชิญให้ประเทศไทยเป็นประเทศนำร่องในการจัดทำระบบคอมพาร์ทเมนต์ เพื่อจะได้นำรูปแบบการจัดทำระบบคอมพาร์ทเมนต์ ไปเป็นตัวอย่างแก่ประเทศสมาชิกอื่นๆ โดยได้ส่งที่ปรึกษามาดูงาน และร่วมหารือในการจัดทำระบบคอมพาร์ทเมนต์

ณ วันที่ 30 กันยายน 2553 มีคอมพาร์ทเมนต์ที่ได้รับการรับรองสถานภาพปลอดโรคไข้หวัดนก จำนวน 16 บริษัท รวม 47 คอมพาร์ทเมนต์ เป็นฟาร์มไก่เนื้อและเบ็ดเนื้อ 297 ฟาร์ม มีจำนวนสัตว์ปีก 73,259,354 ตัวต่อรุ่นการผลิต

กรมปศุสัตว์ได้นำเสนอระบบรับรองคอมพาร์ทเมนต์อุตสาหกรรมสัตว์ปีกของประเทศไทยให้ประเทศคู่ค้าต่างๆ ได้รับทราบ เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ฮองกง และไต้หวัน เพื่อให้ประเทศคู่ค้ามั่นใจในสินค้าเนื้อสัตว์ปีกที่ผลิตจากประเทศไทย ว่ามาจากแหล่งการผลิตที่มีความปลอดภัยสูง และยังช่วยผลักดันการเปิดตลาดเนื้อสัตว์ปีกสดจากประเทศไทยในตลาดโลกอีกทางหนึ่ง

โครงการเนื้อสัตว์อนามัย ปี 2553

กรมปศุสัตว์ในฐานะที่กำกับดูแลการเลี้ยงปศุสัตว์ของประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งที่ใหญ่ที่สุดในการผลิตอาหารโปรตีน จึงได้จัดทำโครงการเนื้อสัตว์อนามัยเพื่อผลักดันให้มีการผลิตเนื้อสัตว์ที่ปลอดภัยจากสารตกค้าง และเชื้อโรค และเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพและความปลอดภัย ได้ตามมาตรฐาน และเหมาะสมต่อการบริโภคทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามนโยบายของรัฐ

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมให้มีการผลิตเนื้อสัตว์ที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน
2. เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัยจากสารตกค้าง และเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นอันตราย ทำให้ผู้บริโภคมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกร และผู้ประกอบการผลิตเนื้อสัตว์ที่ได้มาตรฐาน
4. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เลี้ยงสัตว์ลดการใช้สารเคมีและเวชภัณฑ์ในการเลี้ยงสัตว์
5. เพื่อลดการนำเข้าเคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์จากต่างประเทศ

จำนวนผู้เกี่ยวข้องในโครงการ

1. **ฟาร์มมาตรฐานเลี้ยงสัตว์ จำนวน 6,852 ฟาร์ม**
 - 1.1 **ฟาร์มเลี้ยงสุกรมาตรฐาน**
ฟาร์มเลี้ยงสุกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,109 ฟาร์ม
 - 1.2 **ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีกมาตรฐาน**
ฟาร์มเลี้ยงไก่ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 4,575 ฟาร์ม
ฟาร์มเลี้ยงเป็ดที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,141 ฟาร์ม
2. **บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมโครงการเนื้อสัตว์อนามัย จำนวน 48 ราย**

ประเภทเนื้อสุกร	จำนวน	16 ราย
ประเภทสัตว์ปีก (เนื้อไก่)	จำนวน	27 ราย
ประเภทสัตว์ปีก (เนื้อเป็ด)	จำนวน	2 ราย
ประเภทผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	จำนวน	3 ราย
3. **สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์อนามัย มีสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์อนามัยทั่วประเทศ 1,503 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่กว่า 62 จังหวัด ดังนี้**
 - ภาคกลาง : 14 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี อโยธยา ราชบุรี สระบุรี สมุทรสาคร ปทุมธานี ชัยนาท นครปฐม สมุทรปราการ นนทบุรี ลพบุรี นครนายก สิงห์บุรี
 - ภาคตะวันตก : 3 จังหวัด กาญจนบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี
 - ภาคตะวันออก : 6 จังหวัด ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : 13 จังหวัด ขอนแก่น นครราชสีมา มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี สกลนคร ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ นครพนม
- ภาคเหนือ : 15 จังหวัด เชียงใหม่ น่าน พะเยา พิษณุโลก แพร่ ลำปาง อุดรดิตถ์ ตาก เชียงราย ลำพูน สุโขทัย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร
- ภาคใต้ : 11 จังหวัด กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ตรัง นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ปัตตานี พัทลุง ระนอง ชุมพร

ผลการดำเนินการ งบประมาณปี 2553

โครงการเนื้อสัตว์อนามัย กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการ

- ตรวจสอบอายุผู้ประกอบการ จำนวน 22 ราย
- ตรวจสอบติดตามสถานที่จำหน่าย จำนวน 62 ราย
- ตรวจสอบติดตามสถานที่ตัดแต่งเนื้อสัตว์ จำนวน 10 ราย
- สุ่มเก็บตัวอย่างเนื้อสัตว์ ตัวอย่างไข่ ตัวอย่างไขมัน และตัวอย่างซีรัม ณ โรงฆ่าสัตว์ และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์อนามัย ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 1,069 ตัวอย่าง
- จัดฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง เนื้อสัตว์อนามัย ซึ่งจัดโดยส่วนภูมิภาค 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดตาก

โครงการเนื้อสัตว์ปลอดภัยฉลงตรุษจีน ปี 2553

กรมปศุสัตว์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเรื่องความปลอดภัยของอาหารด้านปศุสัตว์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในด้านความปลอดภัยต่อการบริโภคของประชาชนผู้บริโภคในช่วงตรุษจีน ซึ่งมีการบริโภคเนื้อสัตว์ปีกปริมาณมาก จึงได้จัดทำโครงการเนื้อสัตว์ปีกปลอดภัยฉลงตรุษจีน ปี 2553 ในระหว่างวันที่ 12-14 กุมภาพันธ์ 2553 โดยมีพื้นที่ดำเนินการ 76 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตเนื้อสัตว์ปีกที่จะใช้ในพิธีไหว้เจ้าและบรรพบุรุษช่วงเทศกาลตรุษจีนให้มีความสะอาดและปลอดภัย โดยสัตว์ปีกที่เข้าร่วมโครงการจะมีสายรัดขาสัตว์ปีกเป็นรายตัวเพื่อรับรองว่าผ่านการตรวจสอบจากกรมปศุสัตว์ ทั้งกระบวนการผลิตตั้งแต่ฟาร์มจนถึงสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ มีผู้ประกอบการสนใจสมัครเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ประกอบด้วยผู้ประกอบการฟาร์มสัตว์ปีก จำนวน 1,321 ราย ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ จำนวน 782 ราย ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก จำนวน 16 ราย และผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ปีก จำนวน 1,156 ราย

กรมปศุสัตว์ได้จัดทำสายรัดขาจำนวน 1,000,000 เส้น สำหรับผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ และสายรัดขาของผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออกจำนวน 562,850 เส้น รวมจำนวนสายรัดขาที่ใช้ทั้งหมดเป็นจำนวน 1,562,850 เส้น และมีการมอบป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายสัตว์ปีก ที่ผ่านเกณฑ์การรับรองทั้งหมด 1,156 ราย

กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ประกอบด้วยงานแถลงข่าวและตรวจเยี่ยม ตลาดยิ่งเจริญ โดยจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างกรมอนามัย กรมควบคุมโรค กรมส่งเสริมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และกรมปศุสัตว์ รวมทั้งกิจกรรมรณรงค์ในแต่ละจังหวัด ซึ่งจัดโดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ภายหลังจากกิจกรรมเสร็จสิ้นได้มีการสรุปผลแบบสอบถามความพึงพอใจ พบว่าผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ มีความเห็นว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 51 มีส่วนช่วยในการป้องกันและลดการระบาดของโรคในระดับพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 50 ผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายมีความเห็นว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 44 ส่วนผู้บริโภคมีความคิดเห็นว่าการรณรงค์มีส่วนช่วยทำให้เกิดความมั่นใจในการบริโภค ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 53

โครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด

ปีงบประมาณ 2553 กรมปศุสัตว์จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด โดยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายยุคล ลิ้มแหลมทอง ได้เป็นประธานแถลงข่าวโครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2553 พร้อมเปิดตัวสัญลักษณ์เชียงใหม่สะอาด ซึ่งเป็นเครื่องหมายของเนื้อสัตว์ที่สะอาด ปลอดภัยและสด ผ่านการรับรองมาตรฐานจาก

กรมปศุสัตว์ โครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาดดังกล่าว มุ่งให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จักและมั่นใจในตราสัญลักษณ์ “เชียงใหม่สะอาด” พร้อมการเชิญชวนให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมในโครงการรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการเองและร่วมกันเป็นร้านจำหน่ายที่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านความปลอดภัยและอาหารศึกษา โดยกรมปศุสัตว์รับผิดชอบในการพัฒนาโรงฆ่าสัตว์และสถานที่จำหน่ายสัตว์ เพื่อให้มีระบบการผลิตเนื้อสัตว์ที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบอย่างครบวงจร

สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาดตามโครงการนี้ หมายถึง แผงจำหน่ายในตลาดสด แผงจำหน่ายนอกตลาดสด และร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ ผู้ประกอบการสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ดังกล่าวสามารถเข้าร่วมโครงการและยื่นแบบฟอร์มขอรับการตรวจประเมินได้ ที่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่ โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญ คือ

- เนื้อสัตว์ต้องมาจากโรงฆ่าสัตว์ที่มีใบอนุญาตฯรับรองมาตรฐาน
- แผงจำหน่ายต้องรักษาความสะอาดเสมอ
- เนื้อสัตว์วางแยกกับเครื่องในสัตว์
- เชียง มีดและอุปกรณ์ ต้องล้างทำความสะอาดเสมอ
- ผู้จำหน่ายสวมเครื่องแต่งกายที่สะอาด
- ผู้ประกอบการต้องไม่เป็นโรคติดต่อจากคนสู่สัตว์ มีสุขภาพดี
- ลิงแวดล้อมรอบสถานที่จำหน่ายต้องสะอาด

คณะกรรมการตรวจประเมินซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปศุสัตว์จังหวัดหรือผู้แทน สาธารณสุขจังหวัดหรือผู้แทน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ผู้แทนจากสมาคมตลาดในพื้นที่ ผู้แทนชมรมองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคในพื้นที่ และหัวหน้ากลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ทำการตรวจรับรอง ผู้ประกอบการที่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะได้รับใบรับรอง

พร้อมป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (เชียงใหม่) จากผู้ว่าราชการจังหวัด ระยะเวลาในการรับรอง 1 ปี นับจากวันที่ระบุและจะมีการตรวจติดตามผลภายใน 6 เดือน หากมีการร้องเรียนจากผู้บริโภค คณะกรรมการจะเข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง

วันพฤหัสบดีที่ 29 กรกฎาคม 2553 นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ นายปรีชา สมบูรณ์ประเสริฐ อธิบดีกรมปศุสัตว์ และม.ล.ปนัดดา ดิศกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม เปิดโครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด ณ ตลาดทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จ.นครปฐม พร้อมมอบป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (เชียงใหม่) ให้ผู้ประกอบการที่ได้ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานจากกรมปศุสัตว์

Mascot สัญลักษณ์เชียงใหม่สะอาด พร้อมใบรับรองและป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสะอาด (เชียงใหม่) เพื่อให้ประชาชนได้มั่นใจในความปลอดภัยของเนื้อสัตว์ และเลือกซื้อเนื้อสัตว์ครั้งใด มองหาสัญลักษณ์ “เชียงใหม่สะอาด”

งานรณรงค์ประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 28-29 กรกฎาคม 2553 โดยมีกระทรวงการให้ความรู้ด้านความปลอดภัยอาหารและการสาธิตวิธีการเลือกซื้อเนื้อสัตว์ ร่วมกับกูรูทางด้านอาหารประกอบอาหาร อาจารย์ยังศักดิ์ จงเลิศเจษฎาวงศ์ และชลิต เฟื่องอารมณีนักแสดงที่เชี่ยวชาญด้านการประกอบอาหาร การแสดงมินิคอนเสิร์ตศิลปิน อาภาพร นครสวรรค์ และต่าย อรทัย ผลการดำเนินงานมีประชาชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการให้ความสนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

นายปรีชา สมบูรณ์ประเสริฐ อธิบดีกรมปศุสัตว์ ได้กล่าวรายงานผลการรับรองและการมอบตราสัญลักษณ์ “เชียงใหม่สะอาด” ที่กรมปศุสัตว์มอบให้ผู้ประกอบการและพ่อค้าแม่ค้าที่ผ่านการตรวจสอบมาตรฐานความสะอาดเรียบร้อยแล้ว 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิชณุโลก สุพรรณบุรี นครราชสีมา นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 113 แห่ง และภายหลังการรับรอง กรมปศุสัตว์จะส่งเจ้าหน้าที่กลับไปตรวจสอบคุณภาพทุกๆ 6 เดือน เพื่อสร้างความมั่นใจกับผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง ประชาชนและผู้บริโภคมั่นใจแหล่งที่มาของเนื้อสัตว์รวมถึงสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาดและได้มาตรฐาน จากตราสัญลักษณ์ “เชียงใหม่สะอาด” จะส่งผลให้ร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการ มีรายได้เพิ่มขึ้น 1-2 เท่าตัว ทำให้มีผู้ประกอบการรายอื่นขอร่วมโครงการอีกจำนวนมาก

สอบถามรายละเอียด โครงการประชาสัมพันธ์สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาดเพิ่มเติมที่หมายเลข โทรศัพท์ โทร 02-653 4444 ต่อ 3142 หรือ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกแห่ง และเว็บไซต์ www.dld.go.th/certify

การประกวดโรงฆ่าสัตว์สะอาด

โรงฆ่าสัตว์สะอาดระดับประเทศสร้างมาตรฐานปศุสัตว์ไทยสู่สากล

...สืบเนื่องจากที่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้พัฒนาโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศเพื่อยกระดับมาตรฐานกระบวนการผลิตเนื้อสัตว์และความปลอดภัยด้านอาหารต่อผู้บริโภคและที่สำคัญที่สุดคือเพื่อให้ประชาชนได้บริโภคอาหารประเภทเนื้อสัตว์ที่สะอาดมีคุณภาพ ปลอดภัยปราศจากสารตกค้างและการปนเปื้อนของเชื้อโรคนั้น

...กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์ตามอำนาจแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2553 ทั่วประเทศ ซึ่งผลการสำรวจ พบว่ามีโรงฆ่าสัตว์จำนวนมากที่จะต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้สามารถผลิตเนื้อสัตว์ที่สะอาดถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

...สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์จึงได้จัดทำโครงการโรงฆ่าสัตว์สะอาดขึ้นซึ่งเป็นโครงการประกวด โรงฆ่าสัตว์ ในด้านการผลิตเนื้อสัตว์สะอาด ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกของผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ให้พัฒนาโรงฆ่าสัตว์ มีการผลิตเนื้อสัตว์ที่สะอาดถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมทั้งให้ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์เกิดความภาคภูมิใจในการจัดการด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยที่ดีในโรงฆ่าสัตว์ของตน

กรมปศุสัตว์ โดยสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1-9 ได้คัดเลือกจากโรงฆ่าสัตว์ทั่วประเทศจำนวน 1,086 แห่ง ให้เหลือโรงฆ่าสัตว์เพียง 9 แห่ง ซึ่งมีคณะกรรมการตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์สะอาดดำเนินการตรวจประเมิน โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนจากองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ แหล่งที่มาของวัตถุดิบหรือสัตว์มีชีวิต มาตรฐานของสถานที่ตั้งอาคารโรงฆ่าสัตว์ สิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงกระบวนการฆ่าสัตว์ และควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงาน การซ่อมบำรุงและการสุขาภิบาล ตรวจสอบสุขลักษณะส่วนบุคคล การจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามระเบียบของกรมปศุสัตว์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการประกวดมีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อโรงฆ่าสัตว์	สสอ.ที่	จังหวัด	ชนิดสัตว์	ลำดับที่ได้
โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองพัทลุง (โรงงานแปรรูป สุกรพัทลุง บริษัท เบทาโกรภาคใต้ จำกัด)	9	พัทลุง	สุกร	1
บริษัท พี.เอส.ฟู้ด.โปรดักส์ จำกัด	2	สมุทรปราการ	สุกร	2
บริษัท โฟว์เซเว่นอินเตอร์ฟู้ด จำกัด	3	ศรีสะเกษ	สุกร	3
บริษัท ชัยพัฒนาฟาร์ม จำกัด	5	เชียงใหม่	สุกร	3
บริษัท เมืองพลการเกษตร จำกัด	6	พิษณุโลก	ไก่	4(ชมเชย)
บริษัท ฟาร์มไก่ดำ จำกัด	7	กาญจนบุรี	ไก่	5
โรงฆ่าสัตว์สหกรณ์การเกษตรหนองสูง	4	มุกดาหาร	โค	6
โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองชัยนาท	1	ชัยนาท	สุกร	7
โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี	8	สุราษฎร์ธานี	สุกร	8

เชียงใหม่ เนื้อสัตว์สะอาด ปลอดภัย ผู้บริโภคปลอดภัย

...การบริโภคเนื้อสัตว์ที่จำหน่ายในปัจจุบัน ผู้บริโภคสามารถสังเกตสัญลักษณ์และมาตรฐานการรับรองต่างๆ ได้อย่างมากมาย และหนึ่งในทางเลือกของการเลือกบริโภคเนื้อสัตว์ ที่สะอาด ปลอดภัย **ต้องสังเกตสัญลักษณ์เชียงใหม่ของกรมปศุสัตว์**

...กว่าจะมาเป็นเชียงใหม่ เจนได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ เจ้าของแผงจำหน่ายเนื้อสัตว์ต้องมุ่งมั่นพัฒนาสถานที่จำหน่ายในหลายๆ ด้าน เพื่อให้ได้มาตรฐานการรับรอง เชียงใหม่ของกรมปศุสัตว์

...ขั้นตอนการขอรับรอง ผู้ประกอบการต้องยื่นใบสมัครที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อตรวจประเมินโดย คณะกรรมการตรวจประเมินสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (เชียงใหม่) ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปศุสัตว์จังหวัดและสาธารณสุขจังหวัด ทำหน้าที่รองประธานกรรมการ ส่วนคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ผู้แทนจากสมาคมตลาดสดในพื้นที่ ผู้แทนชมรมองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคในพื้นที่ และหัวหน้ากลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

...หลังจากการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้ให้การรับรองและมอบ **ใบรับรองและป้ายรับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (เชียงใหม่)** แก่ผู้ประกอบการที่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ฯ โดยมีระยะเวลาในการรับรอง 1 ปี ซึ่งตลอดระยะเวลา 6 เดือนหลังการออกใบรับรองเชียงใหม่ เจ้าของพื้นที่ของกรมปศุสัตว์จะมีการตรวจติดตามผลการดำเนินการตามหลักการเชียงใหม่ เพื่อให้

มีมาตรฐานและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

...สำหรับผู้บริโภคนอกจากสังเกตที่ใบรับรองเชียงใหม่ของกรมปศุสัตว์แล้ว สามารถสังเกตคุณลักษณะอื่นๆ ประกอบด้วย สถานที่จำหน่ายต้องทำความสะอาดสม่ำเสมอ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ เช่น มีดและเขียง เนื้อสัตว์ต้องมาจากโรงฆ่าสัตว์ที่มีใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์ (พจส.2) เนื้อสัตว์ที่วางจำหน่ายต้องมีการจัดวางเป็นระเบียบ แยกส่วนเนื้อสัตว์กับเครื่องในสัตว์ และผู้จำหน่ายเนื้อสัตว์ต้องมีสุขภาพแข็งแรง สวมเครื่องแต่งกายที่สะอาด มีอุปกรณ์ป้องกันการปนเปื้อน เช่น หมวกคลุมผม ผ้ากันเปื้อน เป็นต้น

การตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้าง (Residue Monitoring Plan)

การตรวจสอบสารตกค้างในสัตว์ปีก สุกร น้ำผึ้ง ไข่ไก่ ไข่นกกระทา ตามแผนการตรวจสอบสารตกค้างของสหภาพยุโรปใน Council Directive 96/23/EC ปี 2539 ตัวอย่างที่เก็บตรวจวิเคราะห์ต้องเป็นตัวอย่างที่เก็บโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งจะทำตามแผนของทางสหภาพยุโรปกำหนดให้ส่งภายในเดือนมีนาคมของทุกปี และกรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 202/2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแผนการตรวจสอบสารตกค้าง ลงวันที่ 10 มีนาคม 2546 เพื่อตรวจสอบสารตกค้างในเนื้อไก่เฉพาะท้องถิ่นที่มีการเลี้ยงไก่เพื่อการส่งออก ต่อมากรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 349/2547 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2547 แทนคำสั่งเดิม เพื่อตรวจสอบสารตกค้างทั่วประเทศ และครอบคลุมสัตว์หลายชนิดมากขึ้น เช่น สุกร น้ำผึ้ง ไข่ไก่ ไข่นกกระทา ปัจจุบันได้ใช้คำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ 894/2552 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 แทนคำสั่งเดิม ซึ่งนอกจากที่ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างเฝ้าระวังสารตกค้างตามแผนของสหภาพยุโรปแล้วยังได้มีการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเพื่อให้มีความครอบคลุมการเฝ้าระวังสารตกค้างที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าปศุสัตว์ของประเทศ และใช้ในการอ้างอิง ตลอดจนเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคภายในประเทศและส่งเสริมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ของประเทศ

เนื้อหาของการเฝ้าระวังสารตกค้าง แบ่งสารที่ต้องเฝ้าระวังไว้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ห้ามพบในผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ซึ่งต้องมีความเข้มงวดในการตรวจตั้งแต่ในระดับฟาร์มและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ และกลุ่มที่สองสามารถพบได้โดยปริมาณที่พบไม่เกินค่าที่กฎหมายกำหนดหรือมาตรฐานสากล CODEX กำหนด เรียกว่า Maximum Residue Limits (MRL) สามารถสรุปรายละเอียด ดังนี้

สารกลุ่ม A กำหนดไม่ให้มีตกค้าง (zero tolerance) ได้แก่ สารประเภท anabolic effect และ unauthorized substances แบ่งเป็น 6 ประเภท

- (1) Stilbenes, stilbene derivatives, and their salts and esters
- (2) Antithyroid agents
- (3) Steroids
- (4) Resorcylic acid lactones including zeranol
- (5) Beta-agonists
- (6) Compounds included in Annex IV to Council Regulation (EEC) No. 2377/90 of 26

June 1990

สารกลุ่ม B เป็นประเภทยาสัตว์และสิ่งที่เป็นเบื้อนที่มีการกำหนดค่า MRL (Maximum Residue Limit) แบ่งเป็น 3 ประเภท

- (1) Antibacterial substances including sulphonamides, quinolones
- (2) Other veterinary drugs
 - (a) Anthelmintics
 - (b) Anticoccidials including nitroimidazoles
 - (c) Carbamates and pyrethroids
 - (d) Sedatives
 - (e) Non-steroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs)

- (3) Other substances and environmental contaminants
 - (a) Organochlorine compounds including PCBs
 - (b) Organophosphorus compounds
 - (c) Chemical elements
 - (d) Mycotoxins
 - (e) Dyes
 - (f) Others

นอกจากนี้ ในการดำเนินงานยังต้องพิจารณาว่าสารตกค้างในสัตว์ชนิดใดต้องเก็บจากประเภทชนิดสัตว์หรือผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง เช่น สัตว์เคี้ยวเอื้อง สุกร ม้า สัตว์ปีก สัตว์น้ำ น้านม ไข่ กระจายเนื้อและน้ำผึ้ง สำหรับประเทศไทยดำเนินการตามแผนการตรวจสอบสารตกค้างในสัตว์ปีก (ไก่เนื้อ เป็ดเนื้อ) ตั้งแต่ ปี 2545 สุกรเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2547 น้ำผึ้งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2549 และไข่ไก่และไข่นกกระทา เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นมา

วิธีการเก็บตัวอย่างโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีการดำเนินการเก็บที่ฟาร์มและที่โรงงานแปรรูปตามประเภทชนิดสัตว์ที่เก็บ เช่น ในสัตว์ปีก จะมีการเก็บตัวอย่างที่ฟาร์ม คือ อาหารสัตว์ เนื้อ ตับ ไขมัน น้ำใช้ในฟาร์ม เพื่อตรวจหาสารในกลุ่ม A ขณะที่การเก็บตัวอย่างที่โรงงานแปรรูป คือ เนื้อ ตับ ไขมัน เพื่อตรวจหาสารในกลุ่ม B เป็นต้น

การกำหนดจำนวนและความถี่ในการเก็บตัวอย่างแยกตามประเภทชนิดสัตว์และผลิตภัณฑ์ โดยการคำนวณจากฐานประชากรสัตว์ของปีก่อน แล้วมาแบ่งกลุ่มในการเก็บตามจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ เช่น สัตว์ปีกมีการเก็บแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่ม A เก็บ 50% ของตัวอย่างทั้งหมด

กลุ่ม B เก็บ 50% แบ่งเป็น (1) กลุ่ม B1 30% (2) กลุ่ม B2 30% (3) กลุ่ม B3 10%

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบจำนวนและปริมาณสารตกค้างที่พบในอาหารสัตว์ น้ำดื่มและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ของประเทศไทย
2. เพื่อสอบสวนหาสาเหตุที่พบสารตกค้าง
3. เพื่อดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการที่ใช้สารต้องห้าม
4. เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับประทานอาหารที่ปลอดภัย ปลอดภัยปนเปื้อนสารตกค้าง
5. เพื่อส่งเสริมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ (สพส.)
 - 1) ร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาแผนการตรวจสอบสารตกค้างจัดทำแผนการเก็บตัวอย่าง
 - 2) สัตวแพทย์ประจำโรงฆ่าสัตว์ของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์เก็บตัวอย่างตามแผนการเก็บตัวอย่างหาสารตกค้าง

- 3) ตรวจสอบผลวิเคราะห์ และสอบสวนสาเหตุกรณีตรวจพบสารตกค้างไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- 4) สรุปรวบรวมข้อมูลเปรียบเทียบแผนและรายงานผล
- 2. สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ (สตส.)
 - 1) วิเคราะห์สารตกค้างในตัวอย่างตามแผนการเก็บตัวอย่างหาสารตกค้างสหภาพยุโรปและแคนาดา
- 3. สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย (สสอ.)
 - 1) แจ้างแผนการเก็บตัวอย่าง ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการเก็บตัวอย่าง
 - 2) คัดกรองและรวบรวมตัวอย่างจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ส่งวิเคราะห์ที่สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์
 - 3) ตรวจสอบผลวิเคราะห์ และสอบสวนให้ทราบสาเหตุที่พบสารตกค้าง กรณีตรวจพบสารตกค้างไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- 4. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด (สนง.ปศจ.)
 - 1) วางแผนปฏิบัติงานและเก็บตัวอย่างตามแผนการเก็บตัวอย่าง
 - 2) สอบสวนให้ทราบสาเหตุที่พบสารตกค้าง กรณีตรวจวิเคราะห์พบสารตกค้างต้องห้าม

ผลการตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้าง ปี 2553 ในสัตว์ปีก สุกร น้ำผึ้ง ไข่ไก่ ไข่นกกระทา

ชนิดตัวอย่าง	แหล่งที่เก็บตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างที่พบ	ชนิดสารตกค้าง
อาหารสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก	315	0	-
อาหารสุกร	ฟาร์มสุกร	1340	0	-
น้ำดื่มสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก	694	0	-
น้ำดื่มสุกร	ฟาร์มสุกร	200	0	-
กล้ามเนื้อสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก, โรงฆ่าสัตว์ปีก	5,584	1	Anticicidal
ตับสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก, โรงฆ่าสัตว์ปีก	910	0	-
ไขมันสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก, โรงฆ่าสัตว์ปีก	450	0	-
กล้ามเนื้อสุกร	โรงฆ่าสุกร	825	13	AOZ SMZ
ตับสุกร	โรงฆ่าสุกร	450	10	Cadmium β-agonists
ไขมันสุกร	โรงฆ่าสุกร	100	0	-
น้ำผึ้ง	ฟาร์มผึ้ง	134	3	Tetracycline Enrofloxacin
ไข่ไก่	ฟาร์มไก่ไข่	670	10	Chloramphenicol Enrofloxacin
ไข่นกกระทา	ฟาร์มนกกระทา	66	3	Enrofloxacin

การตรวจติดตามแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดง

มาตรการในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดงหรือสารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์

1. การควบคุมและตรวจสอบการนำเข้าสารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ ณ ด่านท่าเข้า
 - อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2525 ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ห้ามมิให้มีการนำเข้าอาหารสัตว์ทุกประเภทที่มีสารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์เป็นส่วนผสม
 - อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำเข้าสินค้าเข้ามา ในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 107) พ.ศ.2538 เพื่อควบคุมสาร Clenbuterol
 - อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำเข้าสาร Albuterol หรือ Salbutamol เข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.2545
2. การควบคุมและตรวจสอบการนำสารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ผสมในอาหารสัตว์ ณ โรงงานผลิตอาหารสัตว์
 - อาศัยอำนาจตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2545 ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ห้ามใช้สารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์เป็นวัตถุที่เติมในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์
3. การควบคุมและตรวจสอบการลักลอบใช้สารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ ณ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์
 - การขึ้นทะเบียนและรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสุกร
 - การเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ ยา และเภสัชเคมีภัณฑ์ที่ใช้เลี้ยงสัตว์ภายในฟาร์มนำไปตรวจวิเคราะห์
 - การเก็บตัวอย่างปัสสาวะสุกรขนนำไปตรวจวิเคราะห์
 - การออกไปรับรองฟาร์มสุกรปลอดสารเร่งเนื้อแดง

4. การควบคุมและตรวจสอบการตกค้างของสารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ในสัตว์ ณ โรงฆ่าสัตว์
- ออกใบอนุญาตโรงฆ่าสัตว์
 - เก็บตัวอย่างปัสสาวะสุกรที่โรงฆ่าสัตว์เพื่อตรวจวิเคราะห์

การเก็บตัวอย่างปัสสาวะสุกร

การเก็บตัวอย่างอาหารสุกร

5. การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถควบคุมวงจรการใช้สารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ได้ทั้งหมด

6. การประชาสัมพันธ์ โดยเน้นให้ผู้เกี่ยวข้องกับสารเบต้าอะโกนิสต์ตลอดจนประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจในสถานการณ์ปัจจุบัน และความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปลอดการใช้สารกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์

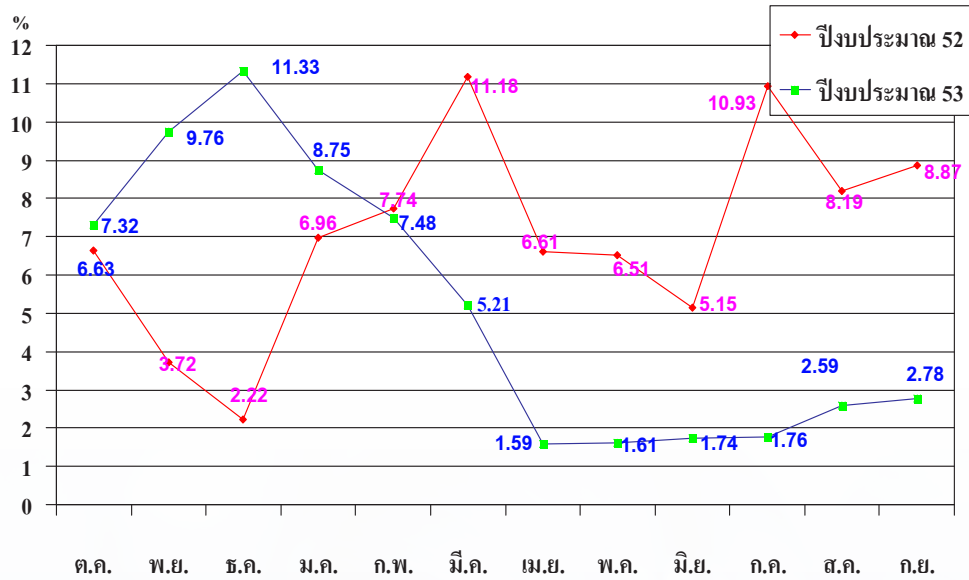

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2553 (ตุลาคม 2552 ถึง กันยายน 2553)

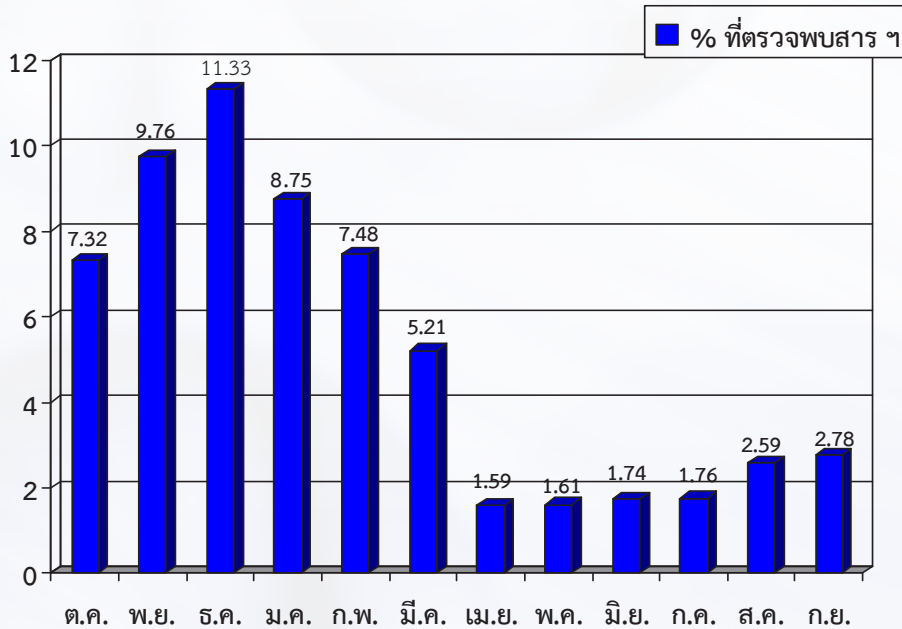
กิจกรรม		ต.ค.52	พ.ย.52	ธ.ค.52	ม.ค.53	ก.พ.53	มี.ค.53
ตรวจสอบฟาร์ม (ฟาร์ม)		729	926	1,636	1,356	1,145	962
พบผลบวก	ฟาร์ม	74	91	188	198	131	81
	ร้อยละ	10.15	9.83	11.49	14.60	11.44	8.42
เก็บตัวอย่างปัสสาวะ (ตัวอย่าง)		2,402	2,347	4,211	3,818	2,862	2,305
พบผลบวก	ตัวอย่าง	176	233	477	334	214	120
	ร้อยละ	7.32	9.76	11.33	8.75	7.48	5.21
ตรวจโรงฆ่าสัตว์ (ราย)		-	1	2	6	1	2
เก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ (ตัวอย่าง)		6	-	-	20	45	41
กักสุกร (ฟาร์ม)		-	7	10	6	29	11
จำนวนสุกรที่กัก (ตัว)		-	7,416	505	4,208	6,668	6,728
ดำเนินคดี (ราย)		4	-	1	1	7	4

กิจกรรม		เม.ย.53	พ.ค.53	มิ.ย.53	ก.ค.53	ส.ค.53	ก.ย.53	รวม
ตรวจสอบฟาร์ม (ฟาร์ม)		1,637	2,591	2,150	3,381	2,794	2,065	21,372
พบผลบวก	ฟาร์ม	59	62	82	84	108	82	1,240
	ร้อยละ	3.60	2.39	3.81	2.48	3.87	3.97	5.80
เก็บตัวอย่างปัสสาวะ (ตัวอย่าง)		5,736	6,648	8,691	9,477	6,958	6,078	61,573
พบผลบวก	ตัวอย่าง	91	107	152	167	180	169	2,420
	ร้อยละ	1.59	1.61	1.74	1.76	2.59	2.78	3.93
ตรวจโรงฆ่าสัตว์ (ราย)		3	84	44	35	159	142	499
เก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ (ตัวอย่าง)		41	31	274	86	34	40	618
กักสุกร (ฟาร์ม)		7	4	22	12	12	4	124
จำนวนสุกรที่กัก (ตัว)		1,080	961	7,734	13,904	19,225	8,100	76,529
ดำเนินคดี (ราย)		5	2	5	3	3	12	47

ผลการตรวจสอบกลุ่มเบต้าอะโกนิสต์ในปัสสาวะสุกร

สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2553

ตุลาคม 52 - กันยายน 53

การดำเนินคดีตามโครงการแก้ไขปัญหาการใช้สารเร่งเนื้อแดง (เบต้าอะโกนิสต์) ในสุกร ปีงบประมาณ 2553 (กรณีที่ตรวจพบในอาหารสัตว์) ได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษกับผู้ประกอบการ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ฝ่าฝืน

พื้นที่สอ.ที่	จังหวัด	จำนวน (ราย)
1	สุพรรณบุรี	4
2	ฉะเชิงเทรา	15
	ชลบุรี	4
	นครนายก	1
	ปราจีนบุรี	1
3	-	-
4	-	-
5	-	-
6	พิจิตร	1
	สุโขทัย	1
7	นครปฐม	9
	ราชบุรี	6
	สมุทรสาคร	1
8	นครศรีธรรมราช	1
9	พัทลุง	2
	ตรัง	1
รวม		47

หมายเหตุ ผู้ที่ฝ่าฝืนมีความผิดตามมาตรา 6(5) มีโทษตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ฉับแก้ไข พ.ศ.2542 ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การตรวจประเมินระบบความปลอดภัยด้านอาหารของประเทศคู่ค้า

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ดำเนินการปีงบประมาณ 2553 ในการรับการตรวจรับรองโรงงานจากเจ้าหน้าที่ของประเทศผู้นำเข้า จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

1. ประเทศญี่ปุ่น โดยหน่วยงานกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น Ministry of Agriculture Forest and Fisheries (MAFF) ส่งเจ้าหน้าที่เดินทางมาตรวจสอบโรงงานผลิตเนื้อสัตว์ปรุงสุกส่งออกประเทศญี่ปุ่น จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม-3 กันยายน 2553 เพื่อตรวจรับรองโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ปรุงสุกแห่งใหม่ จำนวน 3 โรงงาน ตรวจโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ปรุงสุกที่ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง จำนวน 6 โรงงาน และตรวจโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ปรุงสุกที่ MAFF ทำการสุ่มตรวจประจำปี จำนวน 7 โรงงาน รวมทั้งสิ้น 16 โรงงาน

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 12-17 ธันวาคม 2553 เพื่อตรวจรับรองโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ปรุงสุกแห่งใหม่ จำนวน 4 โรงงาน ตรวจโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ปรุงสุกที่ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง จำนวน 1 โรงงาน และตรวจการโอนย้ายอาคารผลิต จำนวน 1 โรงงาน รวมทั้งสิ้น 6 โรงงาน

2. สาธารณรัฐเกาหลีใต้ โดยหน่วยงาน National Veterinary Research and Quarantine Service (NVRQS) ส่งเจ้าหน้าที่เดินทางมาตรวจรับรองโรงงานผลิตเนื้อสัตว์ปีกปรุงสุกของประเทศไทย ระหว่างวันที่ 12-18 กันยายน 2553 โดยเป็นการตรวจรับรองโรงงานแห่งใหม่ จำนวน 4 โรงงาน และผ่านการตรวจรับรองทั้ง 4 แห่ง

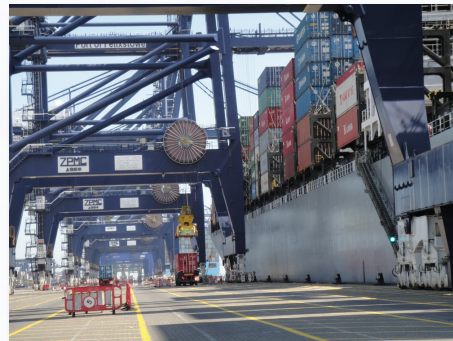
3. ประเทศมาเลเซีย โดยหน่วยงาน Department of Veterinary Services (DVS) ส่งเจ้าหน้าที่เดินทางมาตรวจรับรองโรงงานผลิตเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อส่งออกไปประเทศมาเลเซีย จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 3-6 กุมภาพันธ์ 2553 ตรวจรับรองโรงงานฆ่าและชำแหละเนื้อสุกร จำนวน 2 แห่ง และครั้งที่ 2 ในระหว่างวันที่ 22 - 25 พฤศจิกายน 2553 ตรวจรับรองโรงงานผลิตภัณฑ์นม จำนวน 1 แห่ง

4. ประเทศอินโดนีเซีย โดยหน่วยงาน Directorate General of Livestock Services, Department of Agriculture ส่งเจ้าหน้าที่เดินทางมาตรวจรับรองโรงงานผลิตภัณฑ์นม เพื่อส่งออกไปประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 2 แห่ง ในระหว่างวันที่ 14-16 ธันวาคม 2552 โดยเป็นการตรวจรับรองโรงงานใหม่

การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ส่งบุคลากรไปปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ จำนวน 2 ประเทศๆ ละ 1 คน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ได้แก่ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานด้านเทคนิคโดยใช้ความรู้ด้านสัตวแพทย์ และให้ข้อมูลกับสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ในการเจรจาแก้ไขปัญหาอุปสรรคการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไปยังสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ตลอดจนศึกษาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ต่างประเทศเกี่ยวกับสินค้าปศุสัตว์ กฎระเบียบ และมาตรการควบคุมกระบวนการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าปศุสัตว์ของไทย จนนำไปสู่การอนุญาตนำเข้าเนื้อสัตว์ปีกสดจากไทย นอกจากนี้ ในการไปปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์จะได้ทำ ความรู้จักคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่สหภาพยุโรปและญี่ปุ่น นอกจากนั้นยังได้ศึกษาระบบการตรวจสอบสินค้าปศุสัตว์ ณ ด่านนำเข้าต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับปรุงระบบการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ของไทย รวมทั้งวางแผนและเตรียมการรองรับในการดำเนินการตามกฎระเบียบฉบับใหม่ของประเทศดังกล่าว และเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาหาข้อมูลในการเพิ่มการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ต่อไป

1. สหภาพยุโรป ปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ในระหว่างวันที่ 30 เมษายน-13 กรกฎาคม 2553

2. ญี่ปุ่น ปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ในระหว่างวันที่ 30 เมษายน-28 มิถุนายน 2553

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์

การดำเนินงานสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์ประจำปีงบประมาณ 2553 ประกอบด้วย

1. โครงการการเฝ้าระวังฟาร์มสุกรเพื่อแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำวิกฤติ

กรมปศุสัตว์ จัดทำโครงการการเฝ้าระวังฟาร์มสุกรเพื่อแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำวิกฤติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศของฟาร์มปศุสัตว์บริเวณลุ่มน้ำท่าจีน เพื่อวิเคราะห์หาบริเวณวิกฤติที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และใช้ในการสรุปหาแนวทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหระยะสั้นและระยะยาว สร้างความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น ชุมชน และเกษตรกร โดยได้ดำเนินการในลุ่มน้ำท่าจีน บางปะกง เจ้าพระยา และ ทะเลสาบสงขลา

1.1 โครงการการเฝ้าระวังฟาร์มสุกรเพื่อแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำท่าจีน

สภาพลุ่มน้ำท่าจีน แม่น้ำท่าจีนเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งของประเทศแยกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอสิงห์ จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี นครปฐม และออกสู่อ่าวไทยที่ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีความยาวทั้งสิ้นประมาณ 325 กิโลเมตรและมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามพื้นที่ที่แม่น้ำไหลผ่าน ถ้าไหลผ่านจังหวัดชัยนาทเรียกว่า แม่น้ำมะขามเฒ่า ไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรีเรียกว่า แม่น้ำสุพรรณบุรี ไหลผ่านจังหวัดนครปฐมเรียกว่า แม่น้ำนครชัยศรี และไหลผ่านจังหวัดสมุทรสาครเรียกว่า แม่น้ำท่าจีน

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการร่วมกับสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1 และ 7 และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ออกตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบำบัดน้ำเสียในฟาร์มสุกร จำนวนทั้งสิ้น 132 ฟาร์ม (จังหวัดชัยนาท จำนวน 2 ฟาร์ม จังหวัดสุพรรณบุรี 29 ฟาร์ม และจังหวัดนครปฐม 101 ฟาร์ม)

ผลสำรวจการปล่อยน้ำเสียสร้างผลกระทบต่อลุ่มน้ำ จากฟาร์มสุกรในจังหวัดที่ลุ่มน้ำท่าจีน ไหลผ่าน ในระยะห่างจากลุ่มน้ำท่าจีน และลำคลองสาขา 1 กิโลเมตร

จังหวัด	จำนวนสำรวจ (ฟาร์ม)	ผลการสำรวจ (ฟาร์ม)		
		ไม่ปล่อยน้ำเสีย	ปล่อยน้ำเสีย	
			ไม่สร้างผลกระทบ	สร้างผลกระทบ
ชัยนาท	2	-	-	2
นครปฐม	101	28	8	65
สุพรรณบุรี	29	12	1	16

1.2 โครงการการเฝ้าระวังฟาร์มสุกรเพื่อแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำบางปะกง

สภาพลุ่มน้ำบางปะกง แม่น้ำบางปะกง เป็นแม่น้ำสายสำคัญในจังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความยาวประมาณ 230 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดจากแม่น้ำนครนายกและแม่น้ำปราจีนบุรี ไหลมาบรรจบกันที่บริเวณตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ลำน้ำสาขาที่สำคัญของแม่น้ำบางปะกง ได้แก่ แม่น้ำนครนายก ที่อยู่ทางทิศเหนือ คลองใหญ่ คลองหลวง และคลองท่าลาด (รวมคลองระบม และคลองสี่ด) ซึ่งไหลลงมาจากเทือกเขาทางตอนใต้ของลุ่มน้ำ และยังมีแม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งเป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำบางปะกงด้วย แม่น้ำบางปะกงไหลออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่บริเวณ ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการร่วมกับสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 2 และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ออกตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบำบัดน้ำเสียในฟาร์มสุกร จำนวนทั้งสิ้น 125 ฟาร์ม (จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 58 ฟาร์ม จังหวัดนครนายก จำนวน 62 ฟาร์ม และจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 5 ฟาร์ม)

ผลสำรวจการปล่อยน้ำเสียสร้างผลกระทบต่อลุ่มน้ำ จากฟาร์มสุกรในจังหวัดที่ลุ่มน้ำบางปะกง ไหลผ่านในระยะห่างจากลุ่มน้ำบางปะกง และลำคลองสาขา 1 กิโลเมตร

จังหวัด	จำนวนสำรวจ (ฟาร์ม)	ผลการสำรวจ (ฟาร์ม)		
		ไม่ปล่อยน้ำเสีย	ปล่อยน้ำเสีย	
			ไม่สร้างผลกระทบ	สร้างผลกระทบ
ฉะเชิงเทรา	58	28	10	20
นครนายก	62	56	2	4
ปราจีนบุรี	5	5	-	-

1.3 โครงการการเฝ้าระวังฟาร์มสุกรเพื่อแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำเจ้าพระยา

สภาพลุ่มน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแม่น้ำสายหลักสายหนึ่งของประเทศไทย รวมตัวจากแม่น้ำสายหลัก 4 สายจากภาคเหนือ ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน โดยไหลมารวมตัวกันที่ปากน้ำโพ รวมเป็นสายเดียว และไหลออกสู่อ่าวไทยที่ปากน้ำ จ.สมุทรปราการ โดยเรียกรวมว่า “แม่น้ำเจ้าพระยา” มีพื้นที่ลุ่มน้ำ 12.41 ล้านไร่ มีความยาวประมาณ 379 กิโลเมตร ไหลผ่านพื้นที่จังหวัดต่างๆ ได้แก่ นครสวรรค์ ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สระบุรี อุทัยธานี ปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการร่วมกับ สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1 และ 6 และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ออกตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบำบัดน้ำเสียในฟาร์มสุกร จำนวนทั้งสิ้น 275 ฟาร์ม แบ่งเป็นฟาร์มที่ไม่มีการปล่อยน้ำสู่ภายนอก จำนวน 259 ฟาร์ม กับฟาร์มที่ปล่อยน้ำออกสู่แหล่งน้ำ จำนวน 16 ฟาร์ม (ปี 2552 ฟาร์มจำนวน 4 ฟาร์ม เลิกเลี้ยงถาวรแล้ว และปี 2553 ได้ดำเนินการออกให้คำแนะนำ ซึ่งสามารถแก้ไขให้ฟาร์มหยุดปล่อยน้ำเสีย จำนวน 4 ฟาร์ม) ดังนั้นคงเหลือฟาร์มที่ปล่อยน้ำสู่ภายนอกเพียง 8 ฟาร์มเท่านั้น สำหรับฟาร์มที่ปล่อยน้ำออกสู่แหล่งน้ำ ได้ดำเนินการออกให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสามารถแก้ไขปรับปรุงให้น้ำที่ปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 4 ฟาร์ม ยังคงเหลือฟาร์มที่ปล่อยน้ำที่ปริมาณความสกปรกในรูปบีโอดีเกินเกณฑ์มาตรฐาน 4 ฟาร์ม สำหรับจากฟาร์มที่ปล่อยน้ำเสียทั้งหมด 8 ฟาร์ม

ผลสำรวจการปล่อยน้ำเสียสร้างผลกระทบต่อกลุ่มน้ำ จากฟาร์มสุกรในจังหวัดที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านในระยะห่างจากกลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลำคลองสาขา 1 กิโลเมตร

สสอ.	จังหวัด	จำนวนฟาร์มสุกรที่สำรวจ (ฟาร์ม)	ผลสำรวจ (ฟาร์ม)	
			ไม่ปล่อยน้ำเสีย	ปล่อยน้ำเสีย
สสอ.1	ชัยนาท	5	4	1
	สระบุรี	34	34	0
	ลพบุรี	50	50	0
	สิงห์บุรี	22	22	0
	ปทุมธานี	40	40	0
	นนทบุรี	3	2	1
	พระนครศรีอยุธยา	15	10	5
	อ่างทอง	-	-	-
สสอ.2	อุทัยธานี	6	6	0
	นครสวรรค์	45	44	1

ผลสำรวจการปล่อยน้ำเสียสร้างผลกระทบต่อกลุ่มน้ำ จากโรงฆ่าสัตว์ในจังหวัดที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านในระยะห่างจากกลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลำคลองสาขา 1 กิโลเมตร

สสอ.	จังหวัด	จำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่สำรวจ (โรง)	ผลสำรวจ (โรง)	
			ไม่ปล่อยน้ำเสีย	ปล่อยน้ำเสีย
สสอ.1	ชัยนาท	-	-	-
	สระบุรี	2	1	1
	ลพบุรี	5	5	0
	สิงห์บุรี	5	5	0
	ปทุมธานี	4	4	0
	นนทบุรี	2	2	0
	พระนครศรีอยุธยา	3	0	3
	อ่างทอง	26	25	1
สสอ.2	อุทัยธานี	-	-	-
	นครสวรรค์	5	4	1

1.4 โครงการการเฝ้าระวังฟาร์มสุกรเพื่อแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สภาพลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

- ทะเลสาบตอนบนหรือทะเลน้อย มีพื้นที่ประมาณ 26.91 ตารางกิโลเมตร เป็นทะเลสาบน้ำจืดเล็กๆที่มีพืชนานาชนิด ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือ มีคลองนางเรียงเชื่อมทะเลน้อยกับทะเลหลวง
- ทะเลสาบตอนกลางหรือทะเลหลวง มีพื้นที่ประมาณ 833.92 ตารางกิโลเมตร มีทางน้ำติดต่อกับทะเลสาบตอนล่าง เป็นทะเลสาบน้ำจืดบริเวณตอนบนและค่อยๆเป็นน้ำกร่อยบริเวณตอนล่าง
- ทะเลสาบตอนล่างหรือทะเลสาบสงขลา มีพื้นที่ประมาณ 182.58 ตารางกิโลเมตร น้ำในทะเลสาบสงขลาตอนนี้มีลักษณะเป็นน้ำเค็มและน้ำกร่อย เพราะมีทางออกติดต่อกับอ่าวไทยที่เขาแดงอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการร่วมกับสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 8 และ 9 และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่เกี่ยวข้อง ออกตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบำบัดน้ำเสียในฟาร์มสุกร จำนวนทั้งสิ้น 153 ฟาร์ม (จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6 ฟาร์ม จังหวัดพัทลุง จำนวน 84 ฟาร์ม และจังหวัดสงขลา จำนวน 63 ฟาร์ม)

ผลสำรวจการปล่อยน้ำเสียสร้างผลกระทบต่อลุ่มน้ำ จากฟาร์มสุกรในจังหวัดที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ไหลผ่านในระยะห่างจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและลำคลองสาขา 1 กิโลเมตร

จังหวัด	จำนวนสำรวจ (ฟาร์ม)	ผลการสำรวจ (ฟาร์ม)		
		ไม่ปล่อยน้ำเสีย	ปล่อยน้ำเสีย	
			ไม่สร้างผลกระทบ	สร้างผลกระทบ
นครศรีธรรมราช	6	-	-	6
พัทลุง	84	56	-	28
สงขลา	63	41	-	22

2. โครงการฟาร์มรักษาสิ่งแวดล้อม

มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาและกระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรในการจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐาน และกำหนดมาตรการทางด้านสุขอนามัยของระบบการเลี้ยงสุกรเพื่อลดปัญหาด้านกลิ่นและน้ำเน่าเสีย ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น เพื่อจะนำแนวทางและเกณฑ์การประเมินไปใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เป้าหมายคือฟาร์มทั่วประเทศ โดยสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1-9 คัดเลือกฟาร์มสุกรในพื้นที่ทั้งขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ที่มีต้องการปรับปรุงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน

ผลการดำเนินการ ปีงบประมาณ 2553 มีฟาร์มสุกรเข้าร่วม จำนวน 105 ฟาร์ม และผ่านการประเมินจากสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1-9 และสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

ระดับ 5 ดาว	จำนวน 39 ฟาร์ม
ระดับ 4 ดาว	จำนวน 14 ฟาร์ม
ระดับ 3 ดาว	จำนวน 45 ฟาร์ม
ไม่ผ่านการประเมิน	จำนวน 7 ฟาร์ม

3. โครงการการจัดการของเสียในฟาร์มปศุสัตว์ในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียง

ภายใต้การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก โดยมีธนาคารโลกเป็นผู้ดูแลกองทุน วัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหา น้ำเสียจากฟาร์มปศุสัตว์ลงสู่แหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาการแก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากมูลสัตว์ซึ่งปล่อยออกสู่ชั้นบรรยากาศและเป็นสาเหตุสำคัญหนึ่งของสภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน โดยจัดทำ “โครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด” ด้านการปศุสัตว์ดำเนินการในฟาร์มสุกร จำนวน 18 ฟาร์ม หรือจำนวนสุกรทั้งหมดประมาณ 400,000 ตัว เริ่มแรกมีฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการได้สร้างระบบบำบัดน้ำเสียแล้วเสร็จ และอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการซื้อขายก๊าซเรือนกระจก จำนวน 11 ฟาร์ม และฟาร์มอีกจำนวน 7 ฟาร์ม กำลังดำเนินการสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย คาดว่าจะมีรายได้เข้าสู่ประเทศไทยทั้งหมดกว่า 300 ล้านบาท นอกจากนี้ โครงการยังได้ดำเนินการส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ได้แก่

1. พัฒนาด้านการประยุกต์ใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ในการกำหนดพื้นที่เลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อความสมดุลของธาตุอาหาร (Spatial Planning)
2. การพัฒนาโปรแกรมคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เช่น เนื้อสุกร เนื้อไก่ และไข่ไก่ เป็นต้น ซึ่งจะมีการขยายผลสู่ประชาชนในอนาคตอันใกล้
3. มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อให้เกิดความตระหนักและเข้าใจถึงสภาวะโลกร้อน
4. การส่งเสริมให้มีการนำของเสียจากฟาร์มไปใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพในนาข้าว เพื่อช่วยประหยัดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกรทั้งด้านปศุสัตว์และพืช โดยนำร่องโครงการในพื้นที่บางปะกงแล้ว
5. การส่งเสริมให้เยาวชนรักษาสิ่งแวดล้อมโดยมีการจัดทำสื่อในการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่แจกจ่ายไปยังสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยทั่วประเทศ

การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมปริมาณไอโอดีนในอาหารสัตว์

คณิงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบและ
รับรองคุณภาพวัตถุดิบด้านอาหารปศุสัตว์

ไอโอดีนเป็นธาตุในกลุ่มฮาโลเจนซึ่งมีคุณสมบัติในการฆ่าเชื้อได้ ไอโอดีนถูกนำมาใช้ครั้งแรกในการฆ่าเชื้อโรคในรูปของทิงเจอร์ (Tincture of iodine) ไอโอดีนพบอยู่ทั่วไปตามธรรมชาติ เช่น หิน ดิน น้ำ น้ำทะเล อากาศและสิ่งมีชีวิตมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ในธรรมชาติมักพบในรูปเกลือไอโอเดต (KIO_3) และในรูปไอโอไดด์ หรือเป็นสารประกอบอินทรีย์ในสิ่งมีชีวิต เช่น ในเลือด น้ำนม เหงื่อ และปัสสาวะ

ร่างกายของคนเราใช้ไอโอดีนในรูปไอโอไดด์ เพื่อสร้างไทรอยด์ฮอร์โมนในต่อมไทรอยด์ โดยไอโอไดด์ถูกออกซิไดซ์แล้วสร้างพันธะกับไทโรโกลบูลิน (Thyroglobulin) ได้ ไทโรซีน (Thyrosine, T3) และไทรอกซิน (Thyroxin, T4) ไอโอดีนประมาณร้อยละ 60 อยู่ในต่อมไทรอยด์ ไอโอดีนที่รับประทานและดูดซึมเข้าร่างกายจะไปที่ต่อมไทรอยด์เพื่อสร้างฮอร์โมนไทรอยด์ ในเลือดไทรอยด์ฮอร์โมนจะรวมอยู่กับโปรตีน ทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของฮอร์โมนจากต่อมไทรอยด์หรือไทรอกซิน (thyroxin) ไทรอยด์ฮอร์โมนเมื่อเข้าสู่กระแสเลือดจะไปช่วยควบคุมการเผาผลาญสารอาหารเพื่อให้พลังงานแก่ร่างกาย ช่วยการทำงานของระบบประสาทส่วนกลางและระบบประสาทอัตโนมัติ ฮอร์โมนนี้ช่วยควบคุมการเจริญเติบโตของร่างกายและสมอง ปริมาณที่ควรรับประทาน ผู้ใหญ่ต้องการไอโอดีนประมาณวันละ 150 ไมโครกรัม ถ้าร่างกายได้รับไอโอดีนไม่พอต่อมไทรอยด์สร้างฮอร์โมนไม่ได้ ต่อมไทรอยด์จะขยายตัวใหญ่ขึ้นเพื่อทำงานชดเชยกับการขาดไอโอดีนทำให้เกิดโรคคอพอก โรคคอพอกที่เกิดจากการขาดไอโอดีน เรียกว่า โรคคอพอกชนิดไม่เป็นพิษ (Simple Goiter) ซึ่งมักปรากฏชัดในวัยหนุ่มสาว หรือในสตรีที่ตั้งครรภ์ เพราะความต้องการของร่างกายมากขึ้นในระยะนี้ ถ้าได้รับไม่พอจะเป็นโรคคอพอกได้ง่าย นอกจากการกินอาหารมีไอโอดีนไม่พอแล้ว โรคคอพอกยังอาจเกิดจากสาเหตุอื่น เช่น ร่างกายผิดปกติ กินอาหารมีแคลเซียมสูง หรือกินสารที่ขัดขวางการใช้ไอโอดีนสร้างฮอร์โมน (Goitrogens) สารดังกล่าว มีในผักดิบบางชนิด เช่น ผักตระกูลกะหล่ำปลี ถั่วเหลืองดิบ ถั่วลิสงดิบ และหัวผักกาดเหลือง ผลกระทบจากการขาดสารไอโอดีนต่อสมอง เด็กทารกในครรภ์มารดาต้องการสารไอโอดีนในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาทางสมองและร่างกาย ซึ่งถ้าหากแม่ขาดสารไอโอดีนก็จะทำให้ลูกขาดสารไอโอดีนด้วยเช่นกัน และในกรณีที่แม่ขาดสารไอโอดีนในขั้นรุนแรง จะส่งผลให้สมองของทารกในครรภ์หยุดการเจริญและเติบโตมาเป็นเด็กแคระแกร็น เอ๋อ ไม่สามารถเดิน พูด หรือคิดได้ตามปกติ สำหรับแม่ที่ขาดสารไอโอดีนในระดับไม่รุนแรง เด็กที่เกิดมาอาจจะดูปกติแต่จะมีปัญหาสมองทึบ ซึ่งส่งผลในด้านการเรียนหรือทำงานในภายหลัง

ส่วนผลกระทบจากการได้รับสารไอโอดีนมากเกินไป จะมีอาการใจสั่น มือสั่น ตื่นเต้น กระวนกระวายนอนไม่หลับ เครียด ถ้ารับประทานเกินประมาณวันละ 2,000 ส่วนในล้านส่วน เป็นเวลานาน ทำให้เกิดโรคคอพอกเป็นพิษ (Hyperthyroidism : Grave's disease) มีอาการเหนื่อยง่าย ผอมผิดปกติ การบริโภคโดยตรง

ในครั้งเดียวประมาณ 2 กรัม ทำให้ปวดท้อง คลื่นเหียน อาเจียน ท้องร่วง เกิดแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ ปอดอักเสบ ไตวาย หมดสติและตาย ไอโอดีนที่มีความเข้มข้นเกิน 0.1 ส่วนในล้านส่วน เมื่อสัมผัสเป็นเวลานาน จะทำให้เกิดการระคายเคืองตาและระบบหายใจ (อุดมเกียรติ, วารสารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์: 2539)

แม้ว่าเราจะต้องการไอโอดีนในปริมาณน้อย แต่มีความจำเป็นต้องได้รับไอโอดีนเป็นประจำเพราะไอโอดีนไม่สามารถเก็บสะสมในร่างกายได้นาน จึงควรได้รับสารไอโอดีนในการรับประทานอาหารในแต่ละวัน จากเกลือบริโภคเสริมไอโอดีน การรับสารไอโอดีนในรูปแบบของยาเม็ดหรือแคปซูลจะเหมาะสมกับผู้ที่ต้องการไอโอดีนเกินกว่าปริมาณปกติ เช่น หญิงตั้งครรภ์ ถ้าขาดสารไอโอดีน จะทำให้หญิงมีครรภ์แท้งบุตร เด็กคลอดออกมาไม่สมบูรณ์ พัฒนาการช้า ปัญญาอ่อน ระบบประสาทไม่ดี ทำให้เป็นง่อย หูหนวก เป็นไข้ แคระแกร็น ในผู้ใหญ่ถ้าขาดไอโอดีนเป็นเวลานานจะเป็นโรคเอื้อ และ คอหอยพอก (Goiter ; hypothyroidis)

WHO / ICCIDD / UNICEF (1993) แนะนำปริมาณไอโอดีนที่ร่างกายควรได้รับคือ 150 ไมโครกรัม/คน/วัน ในหญิงมีครรภ์และให้นมบุตร ควรได้รับเพิ่มอีกวันละ 25 และ 50 ไมโครกรัม ตามลำดับ ทารกอายุ 0-6 เดือน ควรได้รับ 40 ไมโครกรัม/วัน (องค์การอนามัยโลก)

กรมปศุสัตว์ในฐานะเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลอาหารสัตว์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับไอโอดีนซึ่งเป็นแร่ธาตุที่มีการเติมในอาหารสัตว์ โดยจัดเป็นวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ประเภทแร่ธาตุ ได้แก่

1. วันที่ 8 พฤษภาคม 2539 ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด หรือลักษณะของวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ที่ให้ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหารสัตว์ เพื่อขยาย ตลอดจนอัตราส่วนหรือปริมาณที่ใช้หรือห้ามมิให้ใช้วัตถุนั้นเกินกำหนด พ.ศ.2539 กำหนดระดับสูงสุดของไอโอดีนในอาหารไก่และเป็ด สุกร โค ไม่เกิน 300, 400 และ 500 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมอาหารสัตว์ ตามลำดับ

2. วันที่ 27 เมษายน 2549 ประชุมคณะทำงานชุดย่อยศึกษาแนวทางควบคุมการใช้อาหารสัตว์ผสมยาครั้งที่ 2/2549 วันที่ 27 เมษายน 2549 ณ กรมปศุสัตว์ โดยหารือกับผู้แทนสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย สมาคมผู้ค้าเวชภัณฑ์และเคมีภัณฑ์สำหรับสัตว์ สมาคมสัตวแพทย์ ผู้ควบคุมฟาร์มสัตว์ปีก สมาคมสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร และสมาคมผู้ค้าเวชภัณฑ์ภาคพื้น และมีหนังสือกรมปศุสัตว์ที่ กษ 0615/10565 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2549 ขอความร่วมมือจากสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทยในการใช้เกลือไอโอดีนผสมอาหารสัตว์ โดยเฉพาะอาหารไก่ไข่เพื่อร่วมแก้ไขปัญหการขาดสารไอโอดีนของคนไทย

3. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2550 ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “พันธมิตร ร่วมใจ แก้ไขโรคขาดสารไอโอดีน” ระหว่างกรมอนามัย สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย และกรมปศุสัตว์ เพื่อประสานความร่วมมือการดำเนินงานควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน

4. ตรวจวิเคราะห์หาปริมาณไอโอดีนในอาหารไก่ไข่ เป็ดไข่ ไก่ชน ที่เก็บจากโรงงาน ผลิตอาหารสัตว์ และฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ผสมอาหารเองทั่วประเทศ ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2553 จำนวน 491 ตัวอย่าง ผลการตรวจวิเคราะห์หาไอโอดีนในอาหารสัตว์สำหรับไก่ไข่ จำนวน 165 ตัวอย่าง อาหารเป็ดไข่ จำนวน 24 ตัวอย่าง และอาหารโคไก่ม จำนวน 302 ตัวอย่าง พบว่ามีไอโอดีนทุกตัวอย่าง

5. จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ จำนวน 3 ครั้ง
ครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2553
ครั้งที่ 2/2553 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2553
ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553

มติการประชุมสรุป ดังนี้

5.1 เห็นชอบในหลักการให้อาหารสัตว์ใช้ Universal Salt Iodization (USI)

5.2 ให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ประเมินเกี่ยวกับ

- เส้นทางเกลือที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกลือสัตว์
- การควบคุมการผลิตและการใช้เกลือ
- ผลกระทบของการใช้ USI ต่ออุตสาหกรรมเกลือสัตว์และการเตรียมตัวของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากบังคับใช้ USI
- การวิเคราะห์ผลที่ได้รับจากการใช้ USI ต่อการแก้ไขปัญหา Iodine Deficiency Disorder (IDD)

ระยะเวลาศึกษาประมาณ 3 เดือน

การศึกษาค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์จากการผลิตสุกรและไก่ในประเทศไทย

นิพนธ์พันธุ์ กุลปริตารัตน์
 นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

หนึ่งในการคุกคามสิ่งแวดล้อมของโลกที่กำลังเผชิญทุกวันนี้ คือ ผลกระทบของก๊าซเรือนกระจก ซึ่งคณะกรรมการการเจรจาระหว่างรัฐบาลด้านกรอบของอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ [IPCC] ได้มีการสรุปในปี พ.ศ. 2538 ที่ประเทศอังกฤษ ว่าสาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของโลกมีสาเหตุมาจากก๊าซเรือนกระจก ซึ่งมีการปลดปล่อยจากกิจกรรมของมนุษย์ การป้องกันหรือแก้ปัญหาเหล่านี้มนุษย์ต้องลดกิจกรรมที่เป็นสาเหตุของก๊าซเรือนกระจก การทำฟาร์มปศุสัตว์ก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาโลกร้อน โดยที่ สุกร ไก่กระทง ไก่ไข่ และปศุสัตว์อื่นๆ มีการใช้พลังงานในการผลิตเป็นเนื้อและไข่ ทุกกิจกรรมที่ผลิตจะมีการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซมีเทนออกสู่อากาศเช่นกัน จากความตื่นตระหนกถึงผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นดังกล่าว ทำให้หลายหน่วยงานเริ่มให้ความสนใจในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้น

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) คืออะไร

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (CF: รอยเท้าคาร์บอน) หรือที่บางท่านเรียกว่า carbon profile (ข้อมูลรวมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์) คือ ปริมาณรวมของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซเรือนกระจกอื่นๆ อาทิ ก๊าซมีเทน ก๊าซหัวเราะ เป็นต้น ที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์หรือบริการ (ตามข้อกำหนด ISO 14040) ตลอดวัฏจักรชีวิต ทั้งนี้ แหล่งกำเนิดของก๊าซดังกล่าวมาจากกิจกรรมต่างๆ อาทิ การใช้ไฟฟ้า การใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล กระบวนการในภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม เป็นต้น

ประโยชน์ของค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์

การทราบค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์เพื่อให้ทราบค่าการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Footprint) จากการดำเนินการ ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์เหล่านั้น ตั้งแต่กระบวนการหาวัตถุดิบ การผลิต ขนส่ง การใช้งาน และการกำจัดเมื่อกลายเป็นของเสีย

ต่อผู้บริโภค

- ส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมในการช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้โดยตรง
- ช่วยในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค

ต่อภาคธุรกิจ / ผู้ผลิต

- ลดต้นทุนการผลิตจากการพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ลดการใช้พลังงานฟอสซิล เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน
- กระตุ้นให้ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนแนวทางการได้มาของวัตถุดิบ เทคโนโลยีในการผลิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- แสดงเจตนากรณีในการรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท และความเป็นผู้นำทางด้านสิ่งแวดล้อม
- ทันกระแสโลก และเพิ่มขีดความสามารถสร้างโอกาสแข่งขันในตลาดโลก
- เตรียมความพร้อมสำหรับการส่งออกสินค้าในอนาคต ตามเงื่อนไขการค้า
- สร้างความแข็งแกร่งให้กับตราสินค้า

การศึกษาของกรมปศุสัตว์ เพื่อหาค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์จากการผลิตสุกรและไก่ไข่ในประเทศไทย ที่เป็นสาเหตุของการเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซมีเทนในชั้นบรรยากาศจากการเลี้ยงสุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่เพื่อการผลิตเนื้อและไข่ โดยศึกษาเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์การปลดปล่อยคาร์บอนสำหรับการผลิตอาหารจากการทำฟาร์มสุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ และการศึกษาเพื่อประมาณค่าการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซมีเทนสำหรับการผลิตเนื้อสุกร เนื้อไก่ และสำหรับการผลิตไก่ไข่ ดำเนินการโดยการสำรวจเก็บข้อมูลจากฟาร์มและโรงฆ่าสัตว์ จากอำเภอและจังหวัดต่างๆ ในประเทศ จำนวนตัวอย่างฟาร์มในแต่ละอำเภอและจังหวัด และจำนวนตัวอย่างสัตว์แต่ละชนิด จะคำนวณจากการประมาณค่าเฉลี่ยประชากรที่ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% และทำการวิเคราะห์ตัวอย่างอาหารสัตว์ มูลสัตว์ และเนื้อสัตว์ในห้องปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่า ค่าการปลดปล่อยคาร์บอนจากการใช้พลังงานของฟาร์ม โรงฆ่าสัตว์ ของตัวสุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ที่น้ำหนักตัวเท่ากัน มีค่าเท่ากับ 0.0339, 0.0851 และ 0.0450 กิโลกรัมคาร์บอนต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัวสัตว์ต่อวัน ตามลำดับ และปริมาณการตรึงคาร์บอนในรูปของเนื้อ อวัยวะ และไข่ไก่ของสัตว์ทั้ง 3 ชนิด ที่ศึกษาเท่ากับ 0.0062, 0.0111 และ 0.0136 กิโลกรัมคาร์บอนต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัวสัตว์ต่อวัน ตามลำดับ อัตราการถ่ายเทของปริมาณคาร์บอนจากอาหารสัตว์ไปสู่ตัวของสัตว์แต่ละชนิดโดยการกินอาหารในแต่ละวันของสุกร ไก่เนื้อ และไก่ไข่ มีค่าเท่ากับ 0.0087, 0.0184 และ 0.0220 กิโลกรัมคาร์บอนต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัวสัตว์ต่อวัน ตามลำดับ และยังพบว่าไก่เนื้อ ไก่ไข่ และสุกรจะปลดปล่อยคาร์บอนออกมาเท่ากับ 39.53%, 38.10% และ 28.78% ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าคาร์บอนที่ถูกปลดปล่อยจากการผลิตเนื้อไก่มีส่วนในการก่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่าการผลิตเนื้อสุกร และการผลิตไก่ไข่ ซึ่งสอดคล้องกับการตรึงคาร์บอนของไก่เนื้อ 60.47% ไก่ไข่ 61.90% และสุกร 71.22%

การทราบข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์หรือปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก จะทำให้ผู้บริโภคตระหนักและใช้เป็นแนวทางต่อการปรับเปลี่ยนการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนจนเป็นการกระตุ้นให้ผู้ผลิตมีการจัดการที่ดีเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีฉลากคาร์บอนที่ต่ำ สอดคล้องกับมาตรฐานรับแนวคิดเกี่ยวกับฉลากคาร์บอน ที่เป็นแรงผลักดันจากกลุ่มผู้ค้าปลีกในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป เพื่อนำไปสู่นโยบายการจัดซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากคาร์บอนต่อไป

ตารางสรุปการอบรม สัมมนาบุคคลภายนอก ปีงบประมาณ 2553

ที่	หลักสูตร	จำนวนคน	วันที่	สถานที่
ส่วนรับรองด้านการปศุสัตว์				
1	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาแพะเนื้อ แกะเนื้อ และโคเนื้อ รุ่นที่ 1	72	24 - 29 กุมภาพันธ์ 2553	โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร
2	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาโคนม รุ่นที่ 11	48	17 - 19 มีนาคม 2553	โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร
3	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาสุกร รุ่นที่ 15	83	2 - 4 มิถุนายน 2553	โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร
4	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ สาขาสัตว์ปีก รุ่นที่ 10	90	9 - 11 มิถุนายน 2553	โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร
5	อบรม HACCP ชั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ประกอบการอาหาร สัตว์ 5 รุ่น จำนวนรวม 250 คน	50	11-15 มกราคม 2553	โรงแรมบางกอกพาเลส กรุงเทพมหานคร
		50	8 - 12 กุมภาพันธ์ 2553	โรงแรมลพบุรีอินน์รีสอร์ท จ.ลพบุรี
		50	8 - 12 มีนาคม 2553	โรงแรมริเวอร์ จ.นครปฐม
		50	19 - 23 เมษายน 2553	โรงแรมวรบุรี จ.พระนครศรีอยุธยา
		50	17 - 21 พฤษภาคม 2553	โรงแรมชลจันทร์พญา รีสอร์ท จ.ชลบุรี
ส่วนควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์				
1	ประชุมชี้แจงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับอาหารสัตว์ ให้แก่ผู้ประกอบการอาหารสัตว์	400	14 มิถุนายน 2553	โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร
ส่วนตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์				
1	อบรม "พนักงานตรวจเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ ในโรงงาน"	80	18 - 20 พฤษภาคม 2553	โรงแรมมารวย การ์เด็นท์ กรุงเทพมหานคร
ส่วนควบคุมโรงฆ่าสัตว์				
1	หลักสูตรหลักการปฏิบัติที่ดีในโรงฆ่าสัตว์ (GMP) สำหรับผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ จำนวน 2 รุ่น	111	27 - 30 เมษายน 2553	โรงแรมธาริน อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่
		100	1 - 4 มิถุนายน 2553	โรงแรมเดอะ รอยัล พาราไดซ์ โฮเต็ล จ.ภูเก็ต

ตารางสรุปการอบรมสัมมนาบุคลากรของกรมปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2553

ที่	หลักสูตร	จำนวนคน	วันที่	สถานที่
ส่วนมาตรฐานฯ				
1	ประชุมสัมมนาการจัดการความรู้ประจำปี 2553	150	11-13 มิถุนายน 2553	แก่งกระเจานคันทรี่คลับแอนดริ์รีสอร์ท จ.เพชรบุรี
2	ประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	140	10 - 12 พฤษภาคม 2553	โรงแรมออร์สซูพอยท์รีสอร์ท จ.ชลบุรี
ส่วนควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์				
1	การควบคุมการนำเข้าอาหารสัตว์ตามพระราชบัญญัติ ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 ตามข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)	70	19 - 20 กรกฎาคม 2553	โรงแรมหลุยส์ แทเวริน กรุงเทพฯ

สถิติจำนวนผู้รับใบอนุญาตประกอบการอาหารสัตว์

จำนวนผู้รับใบอนุญาตประกอบการอาหารสัตว์ ปี 2553 จำแนกตามหน่วยงานที่ออกใบอนุญาต

หน่วย : ฉบับ

หน่วยงานที่ออกใบอนุญาต	ผลิตอาหารสัตว์		นำเข้าซึ่งอาหารสัตว์		ขายอาหารสัตว์	
	รายใหม่	ต่ออายุ	รายใหม่	ต่ออายุ	รายใหม่	ต่ออายุ
สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์	25	16	86	359	757	4,380
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1	0	20	2	9	143	936
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 2	2	17	0	5	154	1,115
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 3	0	18	0	2	294	1,274
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 4	0	0	0	8	181	1,022
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 5	2	5	6	14	157	1,352
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 6	0	1	4	2	90	855
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 7	2	36	0	7	87	750
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 8	0	0	0	2	140	1,016
สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 9	39	52	0	1	104	704
รวม	70	165	98	409	2107	13,404
	235		507		15,511	

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

ที่มา : ส่วนควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

สถิติจำนวนโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

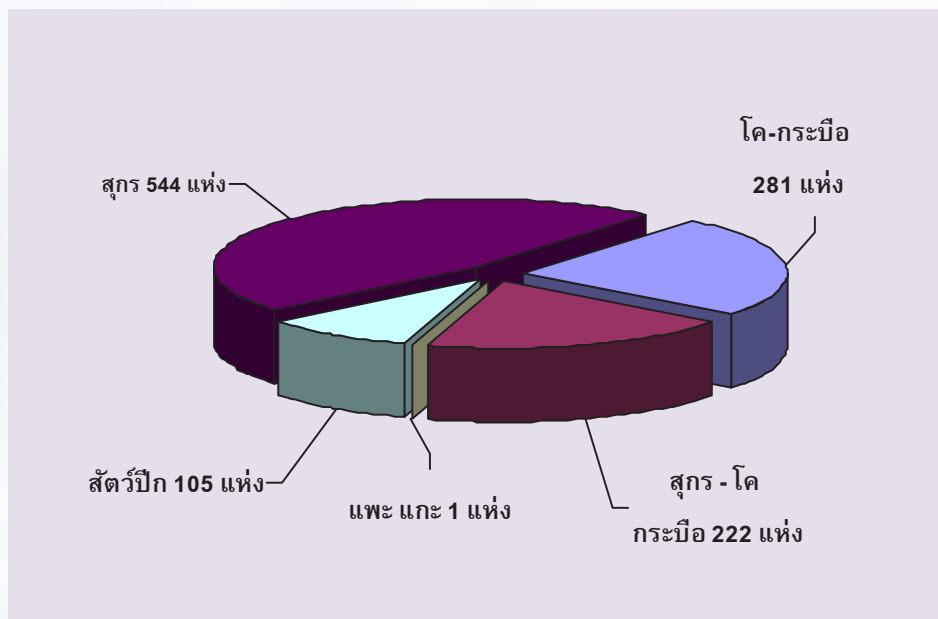
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่มีใบอนุญาตฯ (ขจส.2) จำแนกตามชนิดสัตว์ เปรียบเทียบปี พ.ศ.2552 และ ปี พ.ศ.2553

หน่วย:โรง

ชนิดสัตว์	โรงฆ่าสัตว์ที่มีใบอนุญาตฯ (ขจส.2)		เพิ่ม/ลด
	ปี 2552	ปี 2553	
สุกร	525 (49.07%)	544 (47.18%)	+19 (3.62%)
โค กระบือ	255 (23.83%)	281 (24.37%)	+26 (10.20%)
สุกร โค กระบือ	200 (18.69%)	222 (19.25%)	+22 (11.00%)
สัตว์ปีก	89 (8.32%)	105 (9.11%)	+16 (17.98%)
แพะ แกะ	1 (0.09%)	1 (0.09%)	0 (0.00%)
รวม	1,070 (100.00%)	1,153 (100.00%)	+83 (7.76%)

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ณ กันยายน 2553

แผนภูมิ จำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่มีใบอนุญาตฯ (ขจส.2) ทั่วประเทศ ปี 2553

สถิติจำนวนสัตว์จากฟาร์มมาตรฐานทั่วประเทศ

จำนวนฟาร์มมาตรฐานและจำนวนสัตว์ที่ได้รับการรับรองปี 2553 จำแนกตามชนิดสัตว์

ชนิดสัตว์	จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (ฟาร์ม)	จำนวนสัตว์ที่ได้รับการรับรอง (ตัว)
โคนม	6,419	187,849
สุกร	3,593	5,034,684
ไก่เนื้อ	7,253	214,156,768
ไก่พันธุ์	164	15,860,317
สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	69	24,864,969
ไก่ไข่	2,246	57,752,964
เป็ดเนื้อ	1,263	10,446,634
เป็ดพันธุ์	26	697,484
โคเนื้อ	474	24,730
ผึ้ง	332*	-
เป็ดไข่	77	397,400
นกกกระทา	5	520,300
แพะเนื้อ	85	6,849
แกะเนื้อ	1	110
นกเขาชวาเสียง	-	-
ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ	6**	-
รวม	22,246	

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2553

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ทุกจังหวัด

หมายเหตุ

- * ฟาร์มผึ้ง 332 ฟาร์ม จำนวน 57,607 รัง มีปริมาณ 1,608,805 กก. รอยัลเยลลี่ 138 กก. ไช้ผึ้ง 15,730 กก.
- ** ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ 6 ศูนย์ มีปริมาณนํ้านมดิบ 214 ตัน/วัน

สถิติปริมาณและมูลค่าการส่งออกเนื้อสัตว์แปรรูปรายเดือน ปี 2553

ประเภท	รวมทั้งสิ้น	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
เนื้อไก่แปรรูป	ปริมาณ (กก.)	417,950,514	28,556,906	35,587,647	29,765,486	31,393,113	37,126,448	38,855,443	34,795,461	36,605,512	38,695,312	36,450,341	40,472,663
	มูลค่า (บาท)	53,799,247,618	3,757,285,149	4,498,131,535	3,725,459,306	4,129,327,339	4,867,351,308	5,121,415,933	4,614,064,260	4,817,690,016	5,000,236,458	4,649,151,288	5,023,540,956
เนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	17,094,986	1,479,689	1,572,299	1,517,751	1,221,641	796,286	531,492	1,043,690	1,755,313	1,850,040	1,968,013	1,475,165
	มูลค่า (บาท)	1,149,554,903	131,300,806	110,541,965	107,698,177	86,150,210	54,460,058	33,580,655	61,197,100	120,625,957	117,476,513	127,782,691	94,894,653
เนื้อเป็ดแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	9,497,731	569,609	720,641	635,100	602,928	678,905	885,901	1,096,690	852,821	1,173,066	764,687	1,001,912
	มูลค่า (บาท)	2,061,202,821	144,473,771	184,467,583	149,406,458	145,455,369	148,263,402	179,493,202	192,383,159	174,733,049	230,413,037	170,488,451	217,203,447
เนื้อเป็ดแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	3,040,954	261,000	104,228	401,400	144,000	174,400	195,744	283,200	339,378	563,995	106,814	325,195
	มูลค่า (บาท)	122,543,974	11,633,400	5,829,535	18,819,509	5,628,211	8,429,518	7,993,662	9,401,945	9,143,924	16,573,196	6,016,403	16,488,665
เนื้อสุกรแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	12,319,055	816,348	863,151	860,939	805,913	1,001,906	1,327,408	1,144,717	1,207,008	1,115,594	1,136,725	1,127,362
	มูลค่า (บาท)	2,269,460,214	152,465,479	162,247,551	140,197,235	158,492,784	178,652,894	239,251,464	214,611,695	221,361,228	215,612,781	207,645,591	214,374,771
เนื้อสุกรแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	541,854	14,279	13,400	21,319	2,455	33,781	27,182	46,899	48,913	93,113	112,395	126,052
	มูลค่า (บาท)	47,707,841	1,159,086	1,275,533	1,828,875	342,308	3,705,157	2,806,369	5,200,836	4,633,946	7,883,902	8,261,726	10,610,103
เนื้อวัวแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	4,342	4,141	-	147	-	-	15	1	-	36	-	2
	มูลค่า (บาท)	473,131	405,383	-	67,620	-	-	128	-	-	-	-	-
เนื้อสัตว์ผสมแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	6,453,588	470,812	522,915	490,684	589,328	666,636	418,775	383,184	600,366	470,235	617,759	636,685
	มูลค่า (บาท)	869,106,822	63,710,939	66,416,936	65,806,888	74,286,755	88,520,919	57,742,320	52,218,756	82,039,118	64,855,623	69,236,019	87,601,137
รวม	ปริมาณ (กก.)	466,903,024	33,665,978	39,384,281	33,692,826	34,759,378	40,478,362	42,241,960	38,793,842	41,409,311	43,961,391	41,156,734	45,165,036
	มูลค่า (บาท)	60,319,297,324	4,262,434,013	4,071,666,240	4,209,284,068	4,599,662,976	5,349,383,256	5,642,283,733	5,149,077,751	5,430,227,238	5,653,051,510	5,258,582,169	5,664,713,732

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553

ที่มา : ส่วนตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนากระบะและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

สถิติปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าปศุสัตว์รายประเทศ ปี พ.ศ.2549-2553

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2549			2550			2551			2552			2553		
		ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ
เนื้อไก่	รวม	296,879,739	34,950,086,104	92.20%	333,620,994	37,843,223,644	92.45%	401,475,116	55,422,080,785	92.56%	397,193,140	52,721,911,420	92.56%	435,045,500	54,948,802,521	93.18%
	- ปปรุงสุกแช่แข็ง	294,289,842	34,862,845,787	99.13%	322,522,147	37,311,297,085	96.67%	387,107,829	54,560,018,305	96.42%	378,843,883	51,478,279,882	95.38%	417,950,514	53,799,247,618	96.07%
	1. ญี่ปุ่น	148,779,955	17,949,616,436	50.56%	144,024,110	16,182,820,644	44.66%	184,350,710	25,485,905,110	47.62%	173,515,622	25,788,075,869	45.80%	191,185,674	26,298,492,340	45.74%
-	2. Eu	129,892,225	15,112,587,424	44.14%	159,816,356	19,014,641,653	49.55%	180,795,021	26,363,201,975	46.70%	184,457,023	23,091,436,376	48.69%	199,088,649	24,183,569,202	47.63%
	3. อื่นๆ	15,617,662	1,800,641,927	5.31%	18,681,681	2,113,834,788	5.79%	21,962,098	2,710,911,220	5.67%	20,871,238	2,598,767,637	5.51%	27,676,191	3,317,186,076	6.62%
- สดแช่เย็น/ แช่แข็ง	1. เวียดนาม	2,589,897	87,240,317	0.87%	11,098,847	531,926,559	3.33%	14,367,287	862,062,480	3.58%	18,349,257	1,243,631,538	4.62%	17,094,986	1,149,554,903	3.93%
	2. มาเลเซีย	2,589,897	87,240,317	100.00%	9,754,847	464,094,879	87.89%	13,482,005	799,058,433	93.84%	8,393,710	531,555,568	45.74%	3,836,204	254,614,708	22.44%
	3. ออสเตรเลีย	-	-	0.00%	1,344,000	67,831,680	12.11%	772,401	54,604,779	5.38%	904,096	69,364,458	4.93%	3,633,604	235,554,680	21.26%
	4. บราซิล	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	8,793,542	625,662,385	47.92%	7,360,660	530,089,707	43.06%
	5. เม็กซิโก	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	213,642	14,734,741	1.16%	712,064	37,868,553	4.17%
	6. ลาว	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	236,504	16,275,184	1.38%
	7. อื่นๆ	-	-	0.00%	-	-	0.00%	112,881	8,399,268	0.79%	44,267	2,314,386	0.24%	1,143,361	64,983,495	6.69%
รวม	รวม	10,723,102	2,172,377,200	3.33%	13,355,195	2,676,470,849	3.70%	13,843,942	3,046,158,187	3.19%	14,750,012	2,994,953,625	3.44%	12,538,685	2,183,746,795	2.69%
-	1. ญี่ปุ่น	8,704,010	2,098,571,431	81.17%	10,988,749	2,586,416,034	82.28%	10,825,413	2,914,732,970	78.20%	10,730,542	2,815,334,315	72.75%	9,497,731	2,061,202,821	75.75%
	2. Eu	21,147	5,961,417	0.24%	61,723	5,542,210	0.56%	29,333	10,037,601	0.27%	11	-	0.00%	4,726	1,669,619	0.05%
	3. อื่นๆ	8,619,644	2,080,831,754	99.03%	10,746,447	2,554,164,092	97.79%	10,658,443	2,866,003,985	98.46%	10,601,831	2,776,778,296	98.80%	9,351,673	2,023,663,609	98.46%
- สดแช่เย็น/ แช่แข็ง	1. เวียดนาม	2,019,092	73,805,769	18.83%	2,366,446	90,054,815	17.72%	3,018,529	131,425,217	21.80%	4,019,470	179,619,310	27.25%	3,040,954	122,543,974	24.25%
	2. มาเลเซีย	2,019,092	73,805,769	100.00%	2,366,446	90,054,815	100.00%	3,018,529	131,425,217	100.00%	2,314,800	99,627,799	57.59%	1,104,000	33,132,223	36.30%
	3. ออสเตรเลีย	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%
	4. ลาว	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	1,704,670	79,991,571	42.41%	1,803,228	80,770,970	59.30%
	5. อื่นๆ	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	72,000	2,856,000	2.37%
		-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	61,726	5,784,781	2.03%	

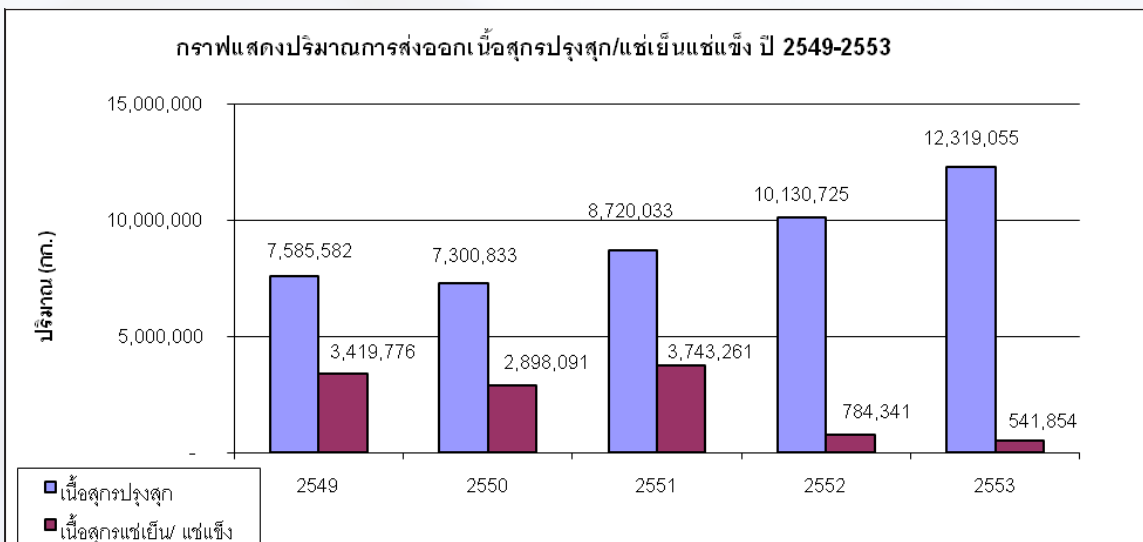
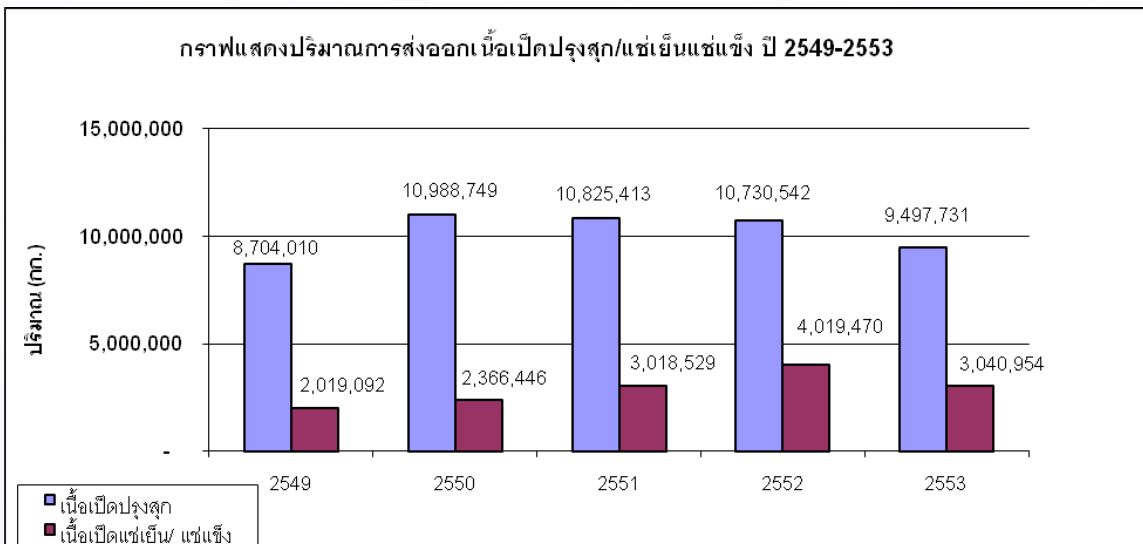
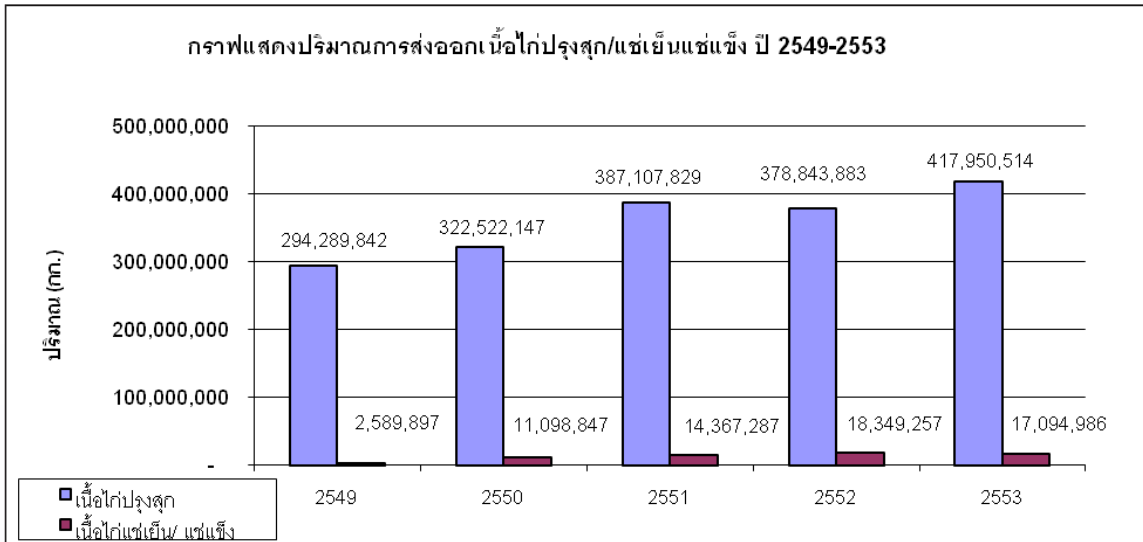
สถิติปริมาณและมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ปี พ.ศ.2549-2553 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2549				2550				2551				2552				2553			
		ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน ของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน ของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน ของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน ของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน ของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วน ของปริมาณ		
เนื้อสุกร	รวม	11,005,358	1,630,734,088	3.42%	10,198,924	1,436,064,305	2.83%	12,463,294	1,895,638,407	2.87%	10,915,066	2,010,435,112	2.54%	12,860,909	2,317,168,055	2.75%					
- ปุ๋ยสุกแช่แข็ง																					
	1. ญี่ปุ่น	7,585,582	1,294,826,804	68.93%	7,300,833	1,170,842,708	71.58%	8,720,033	1,535,435,517	69.97%	10,130,725	1,939,825,372	92.81%	12,319,055	2,269,460,214	95.79%					
	2. EU	7,518,473	1,282,213,541	99.12%	7,123,455	1,153,972,833	97.57%	8,475,087	1,505,543,241	97.19%	9,841,192	1,902,763,618	97.14%	12,086,333	2,229,771,039	98.11%					
	3. อื่นๆ	67,109	12,613,263	0.88%	177,378	16,869,875	2.43%	244,946	29,892,276	2.81%	289,493	37,061,754	2.86%	232,722	39,689,175	1.89%					
- สดแช่เย็น/ แช่แข็ง																					
	1. ออสเตรเลีย	3,419,776	335,907,284	31.07%	2,898,091	265,221,597	28.42%	3,743,261	360,202,890	30.03%	784,341	70,609,740	7.19%	541,854	47,707,841	4.21%					
	2. เวียดนาม	3,419,776	335,907,284	100.00%	2,898,091	265,221,597	100.00%	3,717,567	357,633,490	99.31%	783,957	70,609,740	99.95%	359,575	32,913,887	66.36%					
	3. มาเลเซีย	-	-	0.00%	-	-	0.00%	25,694	2,569,400	0.69%	-	-	0.00%	-	-	0.00%					
	4. อินเดีย	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	181,118	14,549,264	33.43%					
	5. ภาวะ	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	-	-	0.00%	1,161	244,690	0.21%					
	รวม	112,940	8,565,620	0.04%	152,669	22,114,295	0.04%	106,544	8,127,914	0.02%	49,952	5,860,078	0.01%	4,342	473,131	0.00%					
- ปุ๋ยสุกแช่แข็ง																					
	1. ญี่ปุ่น	112,940	8,565,620	100.00%	152,669	22,114,295	100.00%	106,544	8,127,914	100.00%	49,952	5,860,078	100.00%	4,342	473,131	100.00%					
	2. EU	-	-	0.00%	-	-	0.00%	75,115	8,024,490	70.50%	49,952	5,860,078	100.00%	4,342	473,131	100.00%					
	3. อื่นๆ	-	-	0.00%	10,119	132,792	6.63%	31,429	103,424	29.50%	-	-	0.00%	-	-	0.00%					
เนื้อสัตว์ผสม	รวม	3,286,181	344,642,161	1.02%	3,555,312	391,794,710	0.99%	5,871,298	781,347,451	1.35%	6,229,174	850,152,411	1.45%	6,453,588	869,106,822	1.38%					
- ปุ๋ยสุกแช่แข็ง																					
	1. ญี่ปุ่น	3,286,181	344,642,161	100.00%	3,555,312	391,794,710	100.00%	5,871,298	781,347,451	100.00%	6,229,174	850,152,411	100.00%	6,453,588	869,106,822	100.00%					
	2. EU	3,256,440	337,282,699	99.09%	3,524,578	382,953,276	99.14%	5,856,430	777,736,351	99.75%	6,206,966	845,391,610	99.64%	6,350,720	848,883,955	98.41%					
	3. อื่นๆ	26,240	4,469,602	0.80%	24,734	8,205,314	0.70%	9,988	2,225,229	0.17%	21,546	4,604,076	0.35%	95,856	18,727,446	1.49%					
	รวม	3,286,181	344,642,161	100.00%	3,555,312	391,794,710	100.00%	5,871,298	781,347,451	100.00%	6,229,174	850,152,411	100.00%	6,453,588	869,106,822	100.00%					
ผลรวม		322,007,320	39,106,405,173	100.00%	360,883,094	42,369,667,803	100.00%	433,760,194	61,153,352,744	100.00%	429,137,344	58,583,312,646	100.00%	466,903,024	60,319,297,324	100.00%					

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553

ที่มา : ส่วนตรวจสอบมาตรฐานด้านการผลิต สำนัพัฒนากระบวนการและรับรองมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม

สถิติเปรียบเทียบปริมาณการส่งออกเนื้อสัตว์แปรรูป ปี 2549-2553

การส่งออกผลิตภัณฑ์นมจากไทยไปจีน

สืบเนื่องจากทางการจีนโดยกระทรวงควบคุมคุณภาพและกักกันโรคของสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine of People's Republic of China หรือ AQSIQ) ได้เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าผลิตภัณฑ์นมนำเข้ายังประเทศจีน ตั้งแต่ตุลาคม 2552 โดยมีเงื่อนไขให้ประเทศที่ส่งออกผลิตภัณฑ์นมยังจีนทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย จะต้องมีการปรับปรุงรูปแบบของใบรับรองสุขอนามัยผลิตภัณฑ์นม (Health Certificate) ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับข้อกำหนดของจีน ซึ่งในระหว่างนั้นทำให้เกิดอุปสรรคทางการค้าที่ผู้ประกอบการไม่สามารถส่งออกผลิตภัณฑ์นมไปยังจีนได้ เนื่องจาก AQSIQ ยังไม่ยอมรับในรูปแบบของ Health Certificate ที่ฝ่ายไทยได้เสนอไปก่อนหน้านี้ เนื่องจากมีข้อสงสัยในประเด็นของสถานะโรคปากและเท้าเปื่อยและโรครินเดอร์เปสต์

จากการประสานงานโดยสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) และกรมปศุสัตว์ ได้กำหนดให้มีการประชุมร่วมกันของผู้แทน AQSIQ กับผู้แทนกรมปศุสัตว์ เพื่อแก้ไขปัญหาใบรับรองสุขอนามัยผลิตภัณฑ์นมส่งออกจากประเทศไทยไปจีน เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ณ ประเทศจีน จนเป็นที่เห็นชอบและบรรลุในรูปแบบ Health Certificate ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ทำให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์นมไปจีนได้อีกครั้งตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2553 เป็นต้นมา ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ ได้ยืนยันการดำเนินการควบคุมตั้งแต่แหล่งที่มาของวัตถุดิบ ที่มาจากแหล่งที่ปลอดภัยจากโรคปากและเท้าเปื่อยและโรครินเดอร์เปสต์ ตามข้อกำหนดของจีน และโรงงานผลิตเป็นโรงงานที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ โดยมีการควบคุมระดับอุณหภูมิความร้อนที่ใช้ในกระบวนการผลิต สอดคล้องกับข้อแนะนำขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ หรือ OIE และให้มั่นใจได้ว่าสินค้าที่ส่งจากไทยไปจีน มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

กรมปศุสัตว์จัดฝึกอบรมหลักสูตร “Training of Trainers on Poultry Welfare”

กรมปศุสัตว์จัดฝึกอบรมหลักสูตร “Training of Trainers on Poultry Welfare” โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากสหภาพยุโรป คือ Dr. Massimo Rescigno มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ สำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ในระหว่างวันที่ 3 – 7 พฤษภาคม 2553 เนื่องจากสหภาพยุโรปให้ความสนใจด้านสวัสดิภาพสัตว์เพื่อนำมาเป็นอาหาร และมีกฎระเบียบด้านสวัสดิภาพสัตว์ที่เข้มงวด มีการนำกฎระเบียบมาปรับใช้ในวิธีการฆ่าอย่างมีมนุษยธรรม เพื่อให้มีการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ที่มีมาตรฐานอยู่ในระดับสูง รวมถึงได้เนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพดี รวมทั้งผู้บริโภคในสหภาพยุโรปให้ความสนใจด้านสวัสดิภาพสัตว์อย่างมาก อีกทั้งระเบียบสวัสดิภาพสัตว์ฉบับใหม่ระบุว่า เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพสัตว์ทุกคนต้องได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ (Competent Authority) กรมปศุสัตว์ในฐานะที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลโดยตรง จำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านการปฏิบัติงานที่ดี และเป็นไปตามมาตรฐานของสหภาพยุโรปและมาตรฐานสากล ปรับปรุงด้านกฎระเบียบเพื่อให้สอดคล้องและทันสมัย และเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรผู้ฝึกอบรมด้านสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อมาเป็นผู้ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของโรงฆ่าสัตว์ต่อไป การฝึกอบรมจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่เข้ารับการฝึกอบรมได้จัดทำมาตรฐานตามระเบียบของสหภาพยุโรป

โครงการระบบตรวจสอบย้อนกลับอุตสาหกรรมไก่ รับรางวัล Thailand ICT Excellence Awards 2009

น.ส.ฉวีวรรณ วิริยะภาค รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นผู้แทนกรมปศุสัตว์ เข้ารับรางวัลในการที่โครงการระบบตรวจสอบย้อนกลับอุตสาหกรรมไก่ ได้รับรางวัลชมเชย สาขาโครงการซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานภาครัฐ อันเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ต่อผู้เกี่ยวข้อง Government and Non-profit Project จากการประกวด Thailand ICT Excellence Awards 2009 ของสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย ซึ่งมอบโดย ดร.สันทัต โรจนสุนทร ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2553 ณ โรงแรมพลาซ่า แอทธินี กรุงเทพมหานคร

การนิเทศและติดตามงานด้านมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2553

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ได้ดำเนินการประชุมนิเทศและติดตามงานด้านมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2553 ที่ สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย 1-9 รวม 9 ครั้ง ระหว่างวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง วันที่ 26 สิงหาคม 2553 โดยมีการชี้แจงแผนงาน/เป้าหมายกิจกรรม การตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ และกิจกรรมปรับโครงสร้างสินค้าเพื่อการส่งออก การติดตามผลการปฏิบัติงาน และตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

กีฬาสามัคคี ปี 2553

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม ร่วมกับ สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรม สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ สำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์ และกองอาหารสัตว์ จัดการแข่งขัน กีฬาสามัคคี ปี 2553 เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์และส่งเสริมสุขภาพของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2553 ณ ศูนย์ราชการกรมปศุสัตว์ จังหวัดปทุมธานี

Poultry Production & Health ณ สาธารณรัฐอียิปต์

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ได้ส่ง สพ.ญ.จุฬาร ศรีหนา เจ้าหน้าที่ ส่วนยาสัตว์และวัตถุดิบทราย เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง Poultry Production & Health ณ สาธารณรัฐ อียิปต์ โดยหน่วยงานที่จัดคือ Egyptian International Centre of Agricultural มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม รวม 23 คน จาก 18 ประเทศ สำหรับภาษาที่ใช้ในการสื่อสารครั้งนี้มี 4 ภาษา คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน และอาราบิก ระยะเวลาการฝึกอบรมรวม 11 สัปดาห์ (10 ก.ค. – 25 ก.ย. 2553)

สาธารณรัฐอียิปต์เป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รายได้หลักของประเทศ มาจากธุรกิจน้ำมัน การขนส่งผ่านคลองสุเอซ การท่องเที่ยวและผลผลิตทางการเกษตรสำหรับด้านการปศุสัตว์ อียิปต์กำลังมีการพัฒนาเป็นอย่างมาก ทั้งการส่งเสริมการเลี้ยง การปรับปรุงพันธุ์ การพัฒนาระบบโรงฆ่าสัตว์ และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ นอกจากนี้ยังมีโครงการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ซูดาน และ ซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ พบว่าอียิปต์มีการจัดการด้านสุขภาพและการผลิตสัตว์ปีก อย่างครบวงจร มีระบบการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่เข้มแข็ง เช่น ห้องปฏิบัติการที่ตรวจวิเคราะห์ อาหารสัตว์ได้รับการรับรอง ISO/IEC17025 จากประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานชั้นสูงตร โรคสัตว์ที่ได้มาตรฐานและทำการวินิจฉัยโรคได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งความรู้ที่ได้รับจากวิทยากรรวมถึงผู้แทน จากประเทศต่างๆ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์ปีกของประเทศไทยได้

